

هەریمی کوردستان - عێراق
پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

پروۆتۆکۆلەکان

54

سالی / 2009 – بەرگی پەنجاوچار

چاپی یەكەم / سالی 2009

له بلاوگراوهکانی پەرلهمانی کوردستان - عێراق

ناوی کتیب: پرۆتۆکۆلهکانی سالی (2009) ی پەرلهمانی

کوردستان - عێراق

به‌رگی: 54

چاپی یه‌که‌م: 2009

تیراژ: 250

پیداچوونه‌وه: محمد حسن رۆژبه‌یانی

نه‌خشه‌سازی: سنوبر صابر حسن

ژماره‌ی سپاردنی به‌ کتیبخانه‌ی نیشتمانیی هه‌ریمی کوردستان:

پیرست

- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى دەسپىك خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - پىنج شەممە 2009/8/20 ن 5
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (1) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - سى شەممە 2009/9/8 ن 39
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (2) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - چوار شەممە 2009/9/9 ن 97
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (3) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - سى شەممە 2009/9/15 ن 155
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (4) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - چوار شەممە 2009/9/16 ن 213
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (5) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - سى شەممە 2009/10/6 ن 221
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (6) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - دوو شەممە 2009/10/19 ن 245
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (7) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - چوار شەممە 2009/10/21 ن 273
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (8) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - دووشەممە 2009/10/26 ن 339
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (9) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - چوار شەممە 2009/10/28 ن 441
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (1) ى نائاسايى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - يەك شەممە 2009/11/15 ن

487

- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (10) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - سى شەممە 2009/11/17 ن 569
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (11) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - چوار شەممە 2009/12/2 ن 585
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (12) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - سى شەممە 2009/12/15 ن 591
- پرۆتۆكۆلى دانيشتنى ژمارە (13) ى خولى سىيەمى ھەلبۇاردن - سى شەممە 2009/12/29 ن 641

- 1- شېروان حيدرى.
- 2- عهونى بهزاز.
- 3- رۆژان دزهىي.
- 4- سۆزان شهاب.
- 5- تارا تحسين.
- 6- دانا سعيد.
- 7- دلشاد شهاب.
- 8- شۆرش سيد مجيد.
- 9- بكر كريم.
- 10- حسن محمد سوره.

ئىستا دهقى پرۆژهگه به زمانى كوردى دهخوينمهوه:

پرۆژهى ياساى هه لومشانندنه وهو لىكدانى هه ندى و مزارعت له هه رىمدا ياساى ژماره () ى سائى 2009

ماددهى يهكهم:

ئهم و مزارعتانى خواره وه هه لده وه شينرينه وه وه هه موو كهل و پهل و ماف و ئىلتيزاماتيان دهرىته نه نجومه نى وه زيران له هه رىمى كوردستانداو به پىي ياسا دهستكارىيان دهكات.

يهكهم/ و مزارعتى مافى مرؤف.

دووهم/ و مزارعتى كاروبارى ناوچهكانى دهره وهى هه رىم.

سىيههه/ و مزارعتى ژينگه.

ماددهى دووهم:

و مزارعتى گواستنه وه وه مزارعتى گه ياندىن له يهك و مزارعت لىكدهدرىن به ناوى (و مزارعتى گواستنه وه وه گه ياندىن).

ماددهى سىيههه:

و مزارعتى كشتوكال و و مزارعتى دهرامه ته ناوييهكان له يهك و مزارعت لىكدهدرىن به ناوى (و مزارعتى كشتوكال و دهرامه ته ناوييهكان).

ماددهى چوارهم:

و مزارعتى رۆشنبرى و و مزارعتى و مرزى و لاوان له يهك و مزارعت لىكدهدرىن به ناوى (و مزارعتى رۆشنبرى و لاوان).

ماددهى پىنجهم:

و مزارعتى شارهوانى و گهشت و گوزار له يهك و مزارعت لىكدهدرىن به ناوى (و مزارعتى شارهوانى و گهشت و گوزار).

ماددهى شهشهه:

و مزارعتى بازرگانى و و مزارعتى پيشهسازى له يهك و مزارعت لىكدهدرىن به ناوى (و مزارعتى بازرگانى و پيشهسازى).

ماددهى هه وهتهه:

رېځځستن و ههيكهلى وهزارهته ليكدراوهكان بهياسا ريكددهخريڼهوهو كار دهكړئ بهو پېرهو رېنمايپانهى كه له بارهپانهوه
ددرچوون تا ددرچوونى نهوهى جپيان دهگريتهوه.

ماددهى ههشتهم:

كار به هيچ دهقيكى ياساى و بپاريك ناكريته گهر لهگهله حوكمهكانى نهو ياسايه ناكوك بن.

ماددهى نويهم:

پويسته لهسهر نهجومهنى وهزيران و لايهنه پهيوهنديدارهكان حوكمهكانى نهو ياسايه جپ بهجپ بكنه.

ماددهى ديهيم:

نهو ياسايه له روژى ددرچوواندنيهوه جپ بهجپ دهكړئ و له روژنامهى فهرمى (وهفائيعى كوردستان) دا بلاو دهكريتهوه.

بهريز سهروكى پهلهمان:

فهرموو بو خويندنهوهى ياسايهكه به زمانى عهرهپى.

بهريز شپروان ناصح حيدرى:

بهريز سهروكى پهلهمان.

مشروع قانون الغاء ودمج بعض الوزارات في الاقليم

قانون رقم () لسنة 2009

المادة الاولى: تلغى الوزارات المذكورة ادناه وتؤول كافة موجوداتها وحقوقها والتزاماتها الى مجلس وزراء الاقليم
ويتصرف بشأنها وفق القانون.

اولاً/ وزارة حقوق الانسان.

ثانياً/ وزارة شؤون المناطق خارج الاقليم.

ثالثاً/ وزارة البيئة.

المادة الثانية:

تدمج وزارة النقل و وزارة الاتصالات في وزارة واحدة بأسم (وزارة النقل والاتصالات).

المادة الثالثة:

تدمج وزارة الزراعة و وزارة الموارد المائية في وزارة واحدة بأسم (وزارة الزراعة والموارد المائية).

المادة الرابعة:

تدمج وزارة الثقافة و وزارة الرياضة والشباب في وزارة واحدة بأسم (وزارة الثقافة والشباب).

المادة الخامسة:

تدمج وزارة البلديات و وزارة السياحة في وزارة واحدة بأسم (وزارة البلديات والسياحة).

المادة السادسة:

تدمج وزارة التجارة و وزارة الصناعة في وزارة واحدة بأسم (وزارة التجارة والصناعة).

المادة السابعة:

يعاد تنظيم وهيكله الوزارات المدمجة بقانون ويعمل بالانظمة الصادرة عنها لحين صدور مايحل محلها.

المادة الثامنة:

لايعمل بأي نص قانوني او قرار يتعارض واحكام هذا القانون.
المادة التاسعة:

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.
المادة العاشرة:

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ اصداره وينشر في الجريدة الرسمية (وقائع كردستان).

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان:

بەرپێزان.

ئهم پرۆژه ياسايه دهرپهته گشت ئەندامانی پەرلهمان و لیژنهی یاسایی، هەرچهند له سندووقی پۆستهی ئەندامانی پەرلهمان دانرا، بهلام جاريکی تر پیتان دهرپهتهوهو دیراسهی بکهن، بۆ ئهوهی له کۆبوونهوهی دووهمی دانیشتنی ئەمپۆمان گفتوگۆی لهسهر بکریت، نوقتهی نيزامی فهرموو.

بەرپێز دانا سعید صوفی:

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان.

پیموایه ههلهیهك ههیه له نووسینهوهی ماددهی سییهم وهزارهتی گشتوكال و وهزارهتی دهرامهته ئاوییهكان نووسراوه، بهلام له پرۆژهكه بهناوی سهرچاوهكانی ئاوه، ههروهها له عهرهبیهكەش پیموایه وایه، سوپاس.

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان:

بەرپێز، ئهوه كه دیت گفتوگۆی لهسهر دهكهین مادده به مادده، ئینجا دهتوانن تهعدیلی بکهن و ئیزافهی بکهن و موناقهشهی لهسهر بکهین، لیژنهی یاسایی وهلامتان.

بەرپێز شیروان ناصح حیدری:

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان.

ئێستا کاتی موناقهشه کردن نییه وهکو جهنابت ئیشارهتت پێدا، لهکاتی ئاماده کردنی راپۆرتەکان، ئیمه ئهوه مولاچهزهیه به نهزهری ئیعتیبار وهردهگرین و ئاراستههی سهرۆکایهتی پەرلهمانی دهکهن، زۆر سوپاس.

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان:

تکایه پرۆژهی ژماره دوو.

بەرپێز عونی کمال سعید بهزاز:

بەرپێز سەرۆکی پەرلهمان.

بۆ/ سهرۆکایهتی پەرلهمانی کوردستان – عێراق

ب/ پرۆژهی یاسایی

سلاو و ریزمان.

ئىمەى ئەندامانى پەرلەمانى كوردستان ھاوپىچمان گەلە كىرەو بەناوى پىرۇژەى ياساى ھەمىار كىردى ھەشتەمى ياساى ئەنجومەنى وەزىران ژمارە (3)ى سالى 1992ى ھەمىار كىراو، تىكايە بىخىرئە بەرنامەى كارى كۆپۈنەوەى داھاتووى پەرلەمان.

لەگەل رىزماندا

ئەو ئەندامە بەرپىزانەى كە واژوويان كىرەو لەسەر ئەم پىرۇژەى:

- 1- شىروان ھەيدەرى.
- 2- ھەونى بەزاز.
- 3- رۇژان دزەى.
- 4- سۇزان شەاب.
- 5- ھەر نۆرەدىنى.
- 6- بىر كىرىم مەمەد.
- 7- ھەمەد مەمەد ھەسەن.
- 8- ئاراس ھەسەن مەمەد.
- 9- شەلىر مەمەد نەجىب.
- 10- ھەر سەدىق ھەورامى.

ئىستا دەقى پىرۇژەكە بە زمانى كوردى دەخوئىنەوە:

پىرۇژەى ھەمىار كىردى ھەشتەمى ياساى ئەنجومەنى وەزىرانى ھەرىمى كوردستان - عىراق ژمارە (3)ى سالى 1994ى ھەمىار كىراو.

ياساى ژمارە ()ى سالى 2009

ماددەى يەكەم:

ماددەى نۆپەم لە ياساى ئەنجومەنى وەزىران ھەمىار كىراو بە ياساى ھەمىار كىردى ھەوتەمى ياساى ژمارە (1)ى سالى 2006 ئەنجومەنى وەزىرانى ھەرىمى كوردستان ژمارە (3)ى سالى 1992 ھەلەوە شىنرىئەوە ئەمەى خوارەوە جىپى دەگىرئەوە:

ئەنجومەنى وەزىران ئەم وەزارەتانەى خوارەوە لەخۇ دەگىرئەوە:

- 1 - وەزارەتى داد.
- 2 - وەزارەتى كاروبارى پىشمەرگە.
- 3 - وەزارەتى ناوخۇ.
- 4 - وەزارەتى دارايى وئابوورى.
- 5 - وەزارەتى سامانە سىروشتىەكان.
- 6 - وەزارەتى تەندىروستى.

من هيچ ناگۆرم له مەوزوع، بەلام ليرە لەناو نەسەكەدا فاريزەيەك داندراوە (بالانظمة الصادرة) نابيت ئەو فاريزەيە لەو بەينەدا بيت، دواي ئەو (لحين صدور ما يحل محلها) نابيت، چونكە عادەتەن ئەو دەبيت (لحين صدور القانون الجديد)، بۇجى (لحين صدور ما يحل محلها)؟ مايجل محل النظام؟ يان، مايجل محلها كالقانون؟ .

بەريز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس ليژنەى ياسايى وەلامتان؟ كاك شيروان فەرموو.

بەريز شيروان ناصح حەيدەرى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

مەسەلە ھەر قانون نيە، مەسەلەكە تەعليما ت و ئەنزيمةشە بەراستى، بۇيەش (لحين صدور مايجل محلها) ھەمووى دەگريتەو، تەنھا قانون ناگريتەو، زۆر سوپاس.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان كى لەگەل دايا تەكايە دەست بەرزبكاتەو؟ زۆر سوپاس، كى لەگەلدا نيە؟ بەگوى دەنگ پەسەند كرا بۇ ماددەيەكى تر فەرموو.

بەريز كاردۆ محمد پىرداود:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

المادة الثامنة:

لاي عمل بأى نص قانونى أو قرار يتعارض واحكام هذا القانون.

ماددەى ھەشتەم:

كار بە هيچ دەقيكى ياسايى و بىيار ناكريت، گەر لەگەل حوكمەكانى ئەو ياسايە ناكۆك بيت.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس ليژنەى ياسايى رەئيتان؟ كاك شيروان فەرموو.

بەريز شيروان ناصح حەيدەرى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئيمە لەگەل دەقى ماددەكەين، چونكە ماددەكە ماددەيەكى ئاسايى و پىرۆتۆكۆليە، زۆر سوپاس.

بەريز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كەس دەيەويت قسە بكات؟ ماددەيەكى رۆتينيە، كاك خليل فەرموو.

بەريز خليل عثمان حمد امين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

كاربە هيچ دەقيكى ياسايى و بىيارىك، نەك بىيار، بىيارىك ناكريت لەگەل حوكمەكانى ئەم ياسايە ناكۆك بى، سوپاس ليژنەى ياسايى رەئيتان؟ دكتورە رۆزان فەرموو.

بەريز د.رۆزان عبدالقادر دزەيى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

باشە بەرپىز لەرپووى زمانەوانىيەو دايدەرپىزىنەو.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستا ماددەكە بە وەرگرتنى ئەو موقتەرحە دەخرىتە دەنگدانەو، كى لەگەل داىە تىكايە دەست بەرز بىكاتەو؟ زۆر سوپاس، كى لەگەل دانيە؟ بەكۆى دەنگ پەسەند كرا بو ماددەپەكى تر فەرموو.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كاك فەرموو.

بەرپىز د.احمد ابراهيم على وەرتى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى نۆيەم:

پىويستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران و لايەنە پەيوەندارەكان حوكمەكانى ئەم ياسايە جى بەجى بىكەن.

المادة التاسعة:

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس لىزنىەى ياسايى رەئىتان؟ كاك شىروان فەرموو.

بەرپىز شىروان ناصح حەيدەرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە لەگەل دەقى ماددەكەين، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەگەل داىە تىكايە دەست بەرز بىكاتەو؟ زۆر سوپاس، كى لەگەل دانيە؟ بەكۆى دەنگ پەسەند كرا بو ماددەپەكى تر كاك عونى فەرموو.

بەرپىز عونى كمال سەيد بەزاز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى دەيەم:

ئەم ياسايە لەرپۆزى دەرچواندنىيەو جى بەجى دەكرىت و لە رۆژنامەى فەرمى وەقائىعى كوردستان بىلادەكرىتەو.

المادة العاشرة:

ينفذ هذا القانون اعتبارا من تاريخ اصداره وينشر فى الجريدة الرسمية وقائع كوردستان.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس لىزنىەى ياسايى رەئىتان؟ كاك شىروان فەرموو.

بەرپىز شىروان ناصح حەيدەرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە لەگەل دەقى ماددەكەين و ھىچ تىيىنەكەمان نىە، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كەس دەپەوئەت لەسەرى قسە بكات؟ كاك شقان فەرموو.

بەرپىز شقان احمد عبدالقادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىم وايە لەو دەقە غەلەتتىكى شائىع دەبىنەم كە لە ھەموو قانۇنەكاندا ھاتووە، ئەو پرۆژەى كەلەبەر دەستە و بەو شىوہەى كە ھاتووەراستىيەكەى من پىم وايە لەرۆژى نەشر كەردنى تەنقىز دەكرىت نەك لەرۆژى ئىسدارى، بە پىى قانۇن رۆژى نەشركەردن جى بەجى دەكرىت، ئەمە ئەگەر غەلەتتىكى ئىملايش بىت جى بەجى بكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كاك فرست وەلامى بۆ جەنابت ھەيە، فەرموو.

بەرپىز فرست احمد عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

وەك قاعىدەيەكى عام راستە لە تارىخى نەشرە، بەلام لە قانۇنى نەشرى قەوانىن ھاتووە دەتوانىن تارىخىكى تر دابىنەن بۆ زەرفىكى موعەيەن، چونكە بە پەلەيە و لەرۆژى ئىسدار تەنقىز دەكرىت.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

پىزداران كى لەگەلدايە تىايە دەستى بەرزىكاتەوہ؟ زۆر سوپاس، كى لەگەل دانيە؟ يەك كەس لەگەل دانيە؟ ببورە بە كۆى دەنگ پەسەند كرا، زۆر سوپاس. د.رۆژان فەرموو.

بەرپىز د.رۆژان عبدالقادر دزەيى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ھۆيەكانى دەرکردنى ئەم ياسايە

بەھۆى رىكخستەن و كەم كەردنەوہى ژمارەى وەزارەتەكان و لىكدانى ھەندىك وەزارەت و ئەو گۆرانكارىانەى كە لە كابىنەى نوپى حكومەت دا دەكرىت، بۆ زياتر خزمەت كەردنى كۆمەلانى خەلكى كوردستان، ئەم ياسايە دەرچوئەندرا.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ئەسبابى موحبە تەنھا بە كوردى نووسراوہ پى رانەگەيشتوون تەرجومەى بىكەن، ئەگەر قسەتان لەسەرى نىە ھەموو پرۆژەكە لەگەل ئەسبابى موحبە دەخەينە دەنگدانەوہ، كى لەگەل دايە تىايە دەست بەرز بىكاتەوہ؟ زۆر سوپاس، كى لەگەل دانيە؟ بەزۆرىنەى دەنگ پەسەند كرا، كاك حمە فەرموو.

بەرپىز حمە سعید حمە على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پروژه که نه خیرن دیسانه وه دهییت گفتوگۆی له سهر بکریت.

بهريز سهروگی په رله مان:

نا، نا پروژه له گهڵ نه سبابی موجهه ئيمه ماده ماده نا، نا، شتی وا نيه، خرايه دنگدانه وه، نه سباب موجهه له گهڵ گشت پروژه که، خرايه دنگدانه وه، به کۆی دنگيش په سندن کرا، کۆی له گهڵ دايه؟ تهواو بوو، تهصويت کرا به زۆرينه ی دنگ، ئیستا بۆ لیژنه ی یاسای، بۆ پروژه که ی تر، کهرمه که فهرموو، بۆ کۆبوونه وه ی دووهم له دانیشتی ئه مرۆمان، دانیشتی ژماره (8) خالی (2)، خسته نه روو و گفتوگۆ کردنی پروژه یاسای هه موار کردنی هه شته می یاسای ئه نجومه نی وه زیرانی هه ری می کوردستان عیراق، ژماره (3) سالی 1992 ی هه موار کرا، لیژنه ی یاسای کهرمه که.

بهريز شپروان ناصح هه يدهری:

بهريز سهروگی په رله مان.

ئیستا دهقی راپۆرت که له لایه ن ئه ندامانی لیژنه ده خویندری ته وه به زمانی کوردی، پاشان ده ست ده که یین به مونا قه شه کردنی برکه به برکه ی یاساکه، زۆر سوپاس.

بهريز د. رۆژان عبدالقادر احمد:

بهريز سهروگی په رله مان.

بۆ سهروگایه تی په رله مان کوردستان

با بهت/ راپۆرتی لیژنه ی یاسای

لیژنه که مان کۆبوونه وه ی خۆی ئه نجام دا له رۆژی دوو شه ممه ریکه وه تی 2009-10-26، به رامبه ر به 4 ی گه لارپزانی 2709 ی کوردی، بۆ تاوتوی کردنی پروژه ی هه موار کردنی هه شته می یاسای ئه نجومه نی وه زیرانی هه ری می کوردستان، دوا ی خویندنه وه ی به که می پروژه که له دانیشتی ئاسای په رله مان ژماره (8) ی رۆژی دوو شه ممه ی به روار ی 2009-10-26، دوا ی گفتوگۆ کردن و راکۆرپینه وه، لیژنه که مان به زۆرينه ی دنگ پشنگیری له پروژه که ده کات به هۆی ئه و گۆرانکاری به ی که له کابینه ی نوێی حکومه ت ده کریت، بۆ زیاتر خزمه تکردنی خه لگی کوردستان، سوپاس.

بهريز سهروگی په رله مان:

کهرمه که ن، فهرموو لیژنه ی یاسای.

بهريز شپروان ناصح هه يدهری:

بهريز سهروگی په رله مان.

له هه ندی له نوسخه کان ناوی وه زارته ی داد هاتیه به وه زارته ی داد و داواکاری گشتی، خۆی راستیه که ی وه زارته ی داد، ئه مه به ک، دوو: ئيمه له لیژنه ی یاسا، به تیکرای ئه ندامانی لیژنه ی یاسای، ئه و پروژه مان خویندنه وه و، مونا قه شه یه کی ئه وتۆمان له سه ر نه کرد، چونکه ئيمه پیمان وابوو له لیژنه ی یاسای، ئیلغا کردنی هه ندیک وه زارات، ده مچ کردنی هه ندیک وه زارات، ئه وه په یوه ندی به پروژه ی به که مه وه هه یه، که له پروژه ی به که م ده نگ له سه ر درا، مه عنای ئه وه یه ده بی ت مونا قه شات به نی سه بت ئه و پروژه یه که متر

بكرتتهوه، ئەمه تەنھا بۆ تەوزىح بوو، چونكە ئىستىقراى رەئىهك ههيه لهسەر مهوزووعهكه، بۆيه من ويستم تەوزىح بكهه، زۆر سوپاس.

المادة الأولى:

تلغى المادة التاسعة المعدلة من قانون التعديل السابع لقانون مجلس وزراء إقليم كردستان-العراق رقم (3) لسنة 1992 المعدل بالقانون رقم (1) لسنة 2006، و يحل محلها مايلي:

يضم مجلس الوزراء الوزارات التالية:

- 1- وزارة العدل
- 2- وزارة شؤون البيشمركة
- 3- وزارة الداخلية
- 4- وزارة المالية و الإقتصاد
- 5- وزارة الثروات الطبيعية
- 6- وزارة الصحة
- 7- وزارة التربية
- 8- وزارة الإعمار والإسكان
- 9- وزارة البلديات و السياحة
- 10- وزارة التعليم العالي و البحث العلمي
- 11- وزارة التخطيط
- 12- وزارة العمل و الشؤون الإجتماعية
- 13- وزارة الثقافة و الشباب
- 14- وزارة شؤون الشهداء و المؤنفلين
- 15- وزارة الزراعة و الموارد المائية
- 16- وزارة الصناعة و التجارة
- 17- وزارة النقل و الإتصالات
- 18- وزارة الأوقاف و الشؤون الدينية
- 19- وزارة الكهرباء

بهريز عونى كمال بهزاز:

بهريز سهروكى پههلهمان.

ماددهى يهكهه:

ماددەى (9) يەم لە ياساى ئەنجومەنى ۋەزيران ھەموارگراۋ بە ياساى ھەموارکردنى ھەوتەمى ياساى ژمارە (1) ى سالى 2006 ى ئەنجومەنى ۋەزيرانى ھەريمى كوردستان ژمارە (3) ى سالى 1992 ھەلدەۋەشىنرېتەۋە ۋ ئەمەى خوارەۋە جېي دەگرېتەۋە:
ئەنجومەنى ۋەزيران ئەم ۋەزارەتانەى خوارەۋە لە خۇ دەگرېتەۋە:

- 1- ۋەزارەتى داد
- 2- ۋەزارەتى كاروبارى پېشمەرگە
- 3- ۋەزارەتى ناوخۇ
- 4- ۋەزارەتى دارايى ۋ ئابوورى
- 5- ۋەزارەتى سامانە سروشتىيەكان
- 6- ۋەزارەتى تەندروستى
- 7- ۋەزارەتى پەروەردە
- 8- ۋەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋە ۋ نىشتەجېبوون
- 9- ۋەزارەتى شارەۋانى ۋ گەشت ۋ گوزار
- 10- ۋەزارەتى خويندنى بائا ۋ توپزىنەۋەى زانستى
- 11- ۋەزارەتى پلاندانان
- 12- ۋەزارەتى كاروبارى كۆمەئايەتى
- 13- ۋەزارەتى رۇشنېرى ۋ لاوان
- 14- ۋەزارەتى كاروبارى شەھيدان ۋ ئەنفالكران
- 15- ۋەزارەتى كشتوكال ۋ دەرامەتية ئاۋيەكان
- 16- ۋەزارەتى پېشەسازى ۋ بازركانى
- 17- ۋەزارەتى گواستەۋە ۋ گەياندن
- 18- ۋەزارەتى ئەوقاف ۋ كاروبارى ئايىنى
- 19- ۋەزارەتى كارەبا

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان كەس موناقتەشى ھەيە لەسەر ئەمە، تىكايە ناۋتان بلىن، بۇ ئەۋەى لە پرتۇكۆل تەسجىل بكرى.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

نوقتەى نيزامى كاك حاكم رزگار، فەرموو.

بەرپز رزگار محمد امين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دووباره دهگه پرمه وه بۇ ئەو نوقتەى يەكەمجار، ئىستا ئىمە دەمانەوى ياساى ئەنجومەنى وەزىرانى ھەرىمى كوردستان بگۆرپىن، ئەم ئەنجومەنى وەزىرانەى ئىستا كە قائىمە، دەبن بەو وەزارەتەنەى ئىستا؟ ئەى باس لەو وەزارەتەنەى تر نەگراوہ چىان لى دىت؟ كە ئىمە ئەمانە ئەگۆرپىن ئىستا، ئىستا ئىمە ئەنجومەنى وەزىرانەن ھەىە بە تەركىبەىەكى تر، بە پىى قانونىكى تر كۆمەلى وەزىرى ترى تىداىە، ئىستا كەردمان بەمانە، ئەى مەصىرى وەزىرەكانى تر چىان لى ھات؟ وەزارەتەكانى تر چىان لى ھات؟

بەپىز سەرۆكى پەرلەمان:

لىژنەى ياساىى جوابى ئەو رايە بەدەنەوہ، فەرموو.

بەپىز شىروان ناصح ھەىدەرى:

بەپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشترىش ئىمە وەلئامان داوہ، ئىمە كە پرۆژەكەى ترمان پەسند كەرد ئەو مەسەلانە كۆتايى پى ھات، دوو: من لە كاك ھاكەم رەزگار دەپرسەم، باشە ئەگەر ئەو ئىلغايەمان نەكەردبا، ئەو (19) وەزارەتەمان پەسند بەكەردبا مەوزووع چى دەبوو؟ بەزەبەت ئەوہ ەكسى جەنابت دەلىى بەو شكە دەبوو، كەواتە ئەبى ئىمە لە قانونى ئەنجومەنى وەزىران ئەو وەزارەتەنەى كە تەسبىت دەبى، ئەبى ئىمە لە ماددەكە تەسبىتى بەكەين، ئەوہى كە ئىلغايە دەرمان ھىناوہ، واتە پەسندكەردنى پرۆژەى يەكەم وا دەكات كە وەزارەتەكان ساف بەچنە ناو قانونى ئەنجومەنى وەزىران ژمارە (3)ى سالى 1992، كەواتە ئىستا تۆ پاش ئەوہى كە ئەوہ پەسند دەكرى قانونى ئەنجومەنى وەزىران بەخوئىنەوہ، مەعناى وايە ئەم (19) وەزارەتەى لە خو دەگرىتەوہ، ئەوانى تر لەخۇناگرىتەوہ، چونكە ئىمە بە بىپارىكى پەرلەمان ئىلغامان كەرد و ئەوى ترىشمان دەمچ كەرد، زۆر سوپاس.

بەپىز عونى كمال بەزاز:

بەپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىزافەىەك لەسەر قسەى كاك شىروان، بە تايبەتى ئىمە ماددەىەكەمان دانايە، ماددەى دووہم، كار بە ھىچ دەقىكى ياساىى يان بىپارىك ناكرىت كە لەگەل ھوكمەكانى ئەم ياسايەدا ناكۆك بى، واتە لەوى ھەسمان كەرد، ئەوہش ھىچ ماددەىەكى قانونى نابى موعارەزەى ئەو قانونە بىت، زۆر سوپاس.

بەپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كەرەمكە كاك ھەمە سعید، فەرموو.

بەپىز ھەمە سعید ھەمە على:

بەپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا پىم وايە دەبى بە پىى ياسا، ئەو ياسايەى كە ئەنجومەنى وەزىرانى پىكەئىناوہ لە (27) وەزارەت، ئەبى ئەوہ ھەلبوہشىتەوہ و لىرە دەنگى بۇ بەدەين، دووہم: ياساى ئەنجومەنى وەزىران ئىستا ديار نىە لەبەردەمى بەپىزانى ئەندامانى پەرلەمان، سىھەم: مولاھەزەم ئەوہىە، ئايا پىكەتەى ئەنجومەنى وەزىران ھەر وەزىرەكان دەگرىتەوہ يان سەرۆك و جىگرەكەى؟ بۆىە دەبى لىرەش ئەوہى تيا بىت ئەگەر ئەوانە بەگرىتەوہ، خالىكى كە: ئەو ھەىئەت و دەزگابانەى كە ئىلغا

بوونەتەوہ ئەگەر دروست دەکرین ئەبێ لێرە شوینیان دیار بێ؟ ئایا بە پلەى وەزیرە یان بە پلەى وەزیر نیە؟ چونکە دواتر ئەنجومەنى وەزیران بۆى نیە بە ئارەزووى خۆى لە یاساکە داينبى یان داينەنى و، من پيشنيار ئەکەم و پيموايه کە ئيمه پيويسته تەرشیقیکى وەزارى لە ژمارەى ئەو وەزارەتانە بکەین کە لێرەدا هەیه، چونکە وەک دەبینین لە وڵاتانى دونیا، چ لە روى ژمارەى دانیشتووان؟ چ لە روى رۆبەرى جوگرافییەو، زۆر وڵات هەیه (10) ئەوئەندەى ئيمهيه (14) وەزارەتى هەیه، یان (15) وەزارەتى هەیه بۆیە پيشنيار دەکەم وەزارەتى کاروکاروبارى کۆمەلایەتى یان لەگەڵ تەندروستى دا یەک بگریت، دەمج بکری، یان لەگەڵ وەزارەتى کاروبارى شەهیدان و ئەنفالکراوەکان، ئەو تەرشیقیکى جوانە و مونايبيشه، هەردوو حالەتەکە مونايبين و، هەروەها پيشنيار دەکەم، بەراستى وەزارەتى کارەبا.....

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان:

نوقتەى نيزامى کاک عبدالسلام، فەرموو.

بەرپز عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان:

من داواى لیبوردن دەکەم لە کاک محمد سعید موقتەعەم کرد، کاک شێروانىش ئیشارەى دا، ئيمه ئیستا تەصويتیکمان کرد لەسەر دەستنيشان کردنى ئەو وەزاراتانەى کە ئەمێن و یان مەصیریان، بۆیە ئەم ماددەیه، موناقلەشەى ئەم ماددەیه، بۆ ئەو نیە ئيمه موناقلەشەى وەزارەتەکان بکەین ئەوە قانونیک بۆى دەرچوو تیدا تەحید کران، هەدەف لەم موناقلەشەیه ئەوہیه، چونکە ئيمه یاسایەکمان دەرکرد تەعریفى هەیکەلیەتى حکومەتمان کرد، چونکە دەقیکی یاسایمان هەیه، پیناسیەکی تری هەیه، بۆیە دەبێ ئەم ماددەیهى هەیه، یان هەلیوہشینیان یان بیگونجینیان لەگەڵ ئەو یاسایە ئیستا ئيمه پيش دوو دەقیقە دەنگمان لەسەر دا.

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو.

بەرپز عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان:

لە هەموو یاسا دین (لا یعمل بنص، نشره)، من تەصهور دەکەم مەزيعەت وەقتە، ئەگەر ئيمه هەموو جار بلیین کى لەگەڵ؟ بیخوینینەو، چونکە ئەوانە مەسائیلی پرتۆکۆلینە، پيشنيار ئەو، ئەوى تر من ئەئیم نيزامیهکە بەو شیوہیه بى.

بەرپز سەرۆکى پەرلەمان:

بەرپزان ئەمە پەرلەمانە، قانونیک دەنگتان بۆ دا، تەصويت کرا، قبول کرا پيش ئیستا، ئیستاش ئەمە دى موناقلەشە ئەکەن، ئیوہ ئازادن لە دەنگدان هەمووتان، ئەگەر لە داوای ماددەیهک دەرچوو بە عەکسى ئەوہکەى تر، ئەوہکەى تر ئیلا ئەکریتەو، بۆیە ئەمێنى بۆ تەسويتى ئیوہ، ئەگەر ئەکسەریەتى پەرلەمان ئیستا لەسەر ئەم ماددەیه کە مۆتەئەخیر ترە لەوى پيشى ئیستا، ئەتوانى ئیلاعى بکەیتەو، بەلام ئەگەر باوہرتان بە بیروراکانى خۆتان هەیه، وەکو ئەو ئەمێنى ئەو هەروەها ئەمێنى، بۆیە زۆر تەبەییە موناقلەشە بکەن و رەئى خۆتان بدەن، زۆر سوپاس.

بەرپىز حمە سەيد حمە على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من سى، چوار مولاھەزەم وت سەرەتا، دووايىش وتم تەسەمىيە يەكەم لەسەر قەسەگەى جەنابت، چونكە ئەمە دوو پرۆژەى جيان، لە پرووى قانونىيەو ناسايىيە، ئەم موناھەشەى وەزارەت وەزارەت بىكرى، تەرشىقات باس بىكرى، ئەمە تەناقوزى نىيە لەگەل ئەوئەى پىشوو دا لە پرووى لائىحەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك زانا، فەرموو.

بەرپىز زانا رۇوف حمە كرىم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تايبەت بەوئەى كە ئەگەر ياسايەكى نوئ بىت بۇ ئىلغا كەردنەوئەى ياساى پىشوو، بىگومان ئىپوە لەو پرۆژە ياساى كە پىشنىياز كراو، نووسراو ماددەى يەكەم، ماددەى (9) يەم لە ياساى ئەنجومەنى وەزىرانى ھەموارگراو بە ياساى ھەموارگەردنى ھەوتەمى ياساى ژمارە (1) ى سالى 2006 ى ئەنجومەنى وەزىرانى ھەرىمى كوردستانى ژمارە (3) ى سالى 1992 ھەلئەوئەشپىنرئەو، واتە ئەم پرۆژەىيە لە كاتى تەسويت كەردن تەنھا ئەو ماددە (9) يە لە خۆيەو ھەلئەوئەشپىنرئەو بە تەسويت، واتە تەسويت دان لەسەر ئەم پرۆژەىيە، ياخود لەسەر ئەم بىرگە و ماددەىيە سەراھەتەن يان زەمنەن كارىگەرى ھەيە لەسەر ھەلئەوشاندنەو، ئەم ئىلغاكەردنەو دوو جۆرە ئىلغاكەردنەو ھەمان ھەيە لەم پرۆژە دا سەراھەتەن ئىشارەتى پى ئەدرى چونكە دووايى دەنگدان ھەيە لەسەر ئەوئەى كار بە ھىچ دەقئىكى ياساىيە ناكرى و، زەمنەن پەسەندكەردنى ئەم بىرگەىيە، تەعدىل كەردنى ئەم بىرگەىيە، ماددەى (9) يەم ئەبىتە ھۆى ھەلئەوشاندنەوئەى پىشوو، لە غەيرى ئەم ھالئەتە ياساى ئەنجومەنى وەزىرانى ھەموارگراو وەكو خۆى ئەمىنئەتەو، ئەم تەعدىل كەردنە تەنھا تايبەتە بە ھەموارگەردنى ماددەى (9) يەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز كاك سالم، كەرەمكە، فەرموو.

بەرپىز سالم تۇما كاكو:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من دووبارە تەئكىد دەكەمەو سەر ناوى وەزارەتى دارايى و ئابووورى، وابزانم ئابووورى پىپوئىستى پى نەما كە لەوئەى بىمىنئەتەو، و وەزارەتى كارو كاروبارى كۆمەلئەتەش، كار نەھاتووە لە تەرجومە كوردىيەكەى، ئىزافە بىكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كاك فرست موداخەلەيەكى قانونى ھەيە، كەرەمكە.

بەرپىز فرست أحمد عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەيەكى صەريخ لە نيزامى داخىلى دا ھەيە، مەوزووعەك تەصويتى لەسەر بگەى نابىت جاريكى تر بىي دەركاى موناڤەشەى بۆ بگەيەو، مەوزووعى وەزارەتى دارايى و ئابوورى و وەزارەتەكانى تر، تەصويتمان لەسەر كرد، پرۆژەكەى ھىشتا لەبەر دەستمانە، تەواو بوو، نابىت جاريكى تر موناڤەشەى لەسەر بگەين، ئىنتىھائى ھات، ئەو ناوانە ئەوى لەو ماددەيە سى نەوعە ناو، ھەندىك لەغوو بوون، ھەندىك مان، ناتوانين جاريكى تر مەوزووعى موناڤەشە لەسەر بگەينەو، ھەندى وەزارات دەمج بوون، جاريكى تر ناتوانين موناڤەشەى لەسەر بگەين، ھەندى وەزارەت وەك خۆ ماينە، ھىج پيشنيازيك نىە، داواكردنىك نىە، كە ناوى وەزارەتەكە بىگۆرپى، يەعنى بە رەئى من، وە لەو من مافى دەنگدان و موناڤەشە لە ئىو وەرنەگرم، ھەقە نىە، بەس بە رەئى من مەفرۆزە ئەو ماددەيە ئىعتىادى بەرپۆەچووبا، چونكە خولاصە و نەتىجەى پرۆژەى يەكەمە، خولاصە و نەتىجەى ھاتە بىنا كردن لەسەر پرۆژەى يەكەم، ئەو بەس بۆ ئەوھيە ماددەى (9) لە قانونى ئەنجومەنى وەزيران ئەو پرۆژەى ئەو، ئەوھى تەصديقمان لەسەر كروو پيش ئىستا، بىخەينە جىگاي ئەو ماددەيە، نە كەم نە زياد، زۆر سوپاس.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

ناسك خان، نوقتەى نيزامى، كەرەمكە، فەرموو.

بەرپز ناسك توفيق عبدالكریم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پىموايە لە پيش دا ئىمە قسەيەك بگەين لەسەر تەصويتى ئەوھى ئىمە رازين بەوھى 19 بى، يان كەمتر بى؟ چونكە ئىمە ھەدەفيك ھەيە ھەموومان پيمان وايە ئەبى زياتر ئەم حكومەتە نوئى يە كەمتر بى وەزارەتەكانى، با لە سەرەتا دا تەصويتىك بگەين لەسەر عەدەدى وەزارەتەكان، ئەمە يەك، دوو: ئىمە قسە ناكەين لەسەر دەمج كردنى ئەوانەى پيشوو، ئىمە قسە لەسەر شتى تر بگەين ئەگەر ھەبوو، پىموايە ئەوھ عەكسى، يەعنى دزايەتى يەكتر ناكەن، زۆر سوپاس.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

با وەلامى بدات، كەرەمكە كاك شىروان.

بەرپز شىروان ناصح ھەيدەرى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وەلامى من يەك تەوزيجم ھەيە، تەوزيجمەكەشم ئەوھيە، پەسندكردنى پرۆژەى يەكەم زمنەن پەسندكردنى پرۆژەى دووھەمە، ئەوھ مەخلەصى قسەكانە بەراستى، ئىستا ئەمن سەر لە نوئى بىم، دووبارە ئەم وەزارەتانە بەدەمەو تەصويت، خيلافي تەصويتى يەكەم، ئەوھ بەراستى وارىد نىە و موخالىفى نيزاميشە، زۆر سوپاس.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

كوپستان خان كەرەمكە.

بەرپز گوڤستان محمد عبدالله:

دیاره له کاتی موناڤه شه کردنی پرۆژهی یه کهم دا من چهند پيشنياریکم هه بوو، ههر بهرپزتان پیتان وتم که ئه وه هه لگرن بۆ پرۆژهی دووم، وهک ئه وهی تهن دروستی و کاروباری کۆمه لایه تی و، ته ئکیدیشم کرده وه وتم زۆر باشه ئه مه هه لئه گرین بۆ موناڤه شهی دواتر، به لأم ئه وهی وهزاره تی خویندنی بالآ بخره نه دنگدانه وه، له سه ر ئه و ئه ساسه و، هه ندیک وهزاره ت هه یه له پيشتر ناوی نه هاتو وه، بۆ نموونه وهزاره تی ناوخۆ، وهزاره تی تهن دروستی و کاروباری کۆمه لایه تی هه یچی موناڤه شهی له سه ر نه کرا وه و، په نگه ئی مه ئیزافه مان هه بی، بمانه وئ وهزاره تیک ئیزافه بکه ین، بۆیه من پیموایه ئه و وهزاره تانه ی که پيشتر ناوی نه هاتو وه و موناڤه شهی له سه ر نه کرا وه، نه خرا وه ته دنگه وه، مافی ئه وه مان هه بی موناڤه شهی بکه ین، به لأم ئه وانه ی که موناڤه شه کرا و خرا وه ته دنگدانه وه ئه و مافه مان نه بی ت و سوپاس.

بەرپز سه رۆکی په رله مان:

زۆر سوپاس، نوخته نيزامیه کهت دروسته، وهزاره، وهزاره دپینه خواره وه، ئه وانه ی که ئیستا ژماره (1) وهزاره ی داد، کئ له سه ر وهزاره تی داد موناڤه شهی هه یه، له سه ر ئه و نوخته یه، نوخته ی نيزامی؟ که ره مکه.

بەرپز په یمان عزالدین عبدالرحمن:

بەرپز سه رۆکی په رله مان.

به و پیه ی که ناوی هه ر (19) وهزاره ته که که به یه که ماده هاتۆته خواره وه، باشتره موداخه له کان ئه وانه ی که ره ئیکیان هه یه له سه ر کۆی ماده که، له سه ر وهزاره ته کان، چونکه که می ما وه ته وه ئه وهی که له یاسای پيشوو تر دا، له پرۆژهی پيشوو تر دا باسی نه کرا وه، به کۆ قسه له سه ر ئه و وهزاره ته تازانه بکه ین که لیره دا هه یه، نهک یه که یهک، سوپاس.

بەرپز سه رۆکی په رله مان:

کاک شاهۆ که ره مکه، نوخته ی نيزامی.

بەرپز د. شاهۆ سعید فتح الله:

بەرپز سه رۆکی په رله مان.

منیش به هه مان شیوه پيشنيار ئه کهم، هه ر ئه ندای هه ستا له سه ر کۆی ماده که قسه بکات، بۆ ئیقتیصادی له وهخت دا، چونکه ئه گه ر وایی له و بروایه م ته وا و نایی.

بەرپز سه رۆکی په رله مان:

من زۆر سوپاستان ده کهم، من له گه لتانم، به لأم ئه ترسم تیکه ئی بکه ن، به س باشه، په یام أحمد، فه رموو.

بەرپز په یام أحمد محمد:

بەرپز سه رۆکی په رله مان.

دیاره پيشنياریکمان هه یه، وهکو گوڤستان خان باسی کرد، وهزاره تی کۆمه لایه تی ده مچ بکری له گه ل تهن دروستی، به لأم پيشنياریکي ترمان هه یه، هه رچه نه ئی مه له گه ل ئه وه داین که وهزاره ته کان که م بکریته وه، له وانه یه ئه م قسه ی من تۆزی پیاوان تووشی ئه وه بکات، به لأم پیم باشه وهزاره تی ژنان ئیزافه بکریت، چونکه باش ئه زانین ژنان له م هه ریمه دا چهند گرنگه، چهند کیشه ی زۆره، هه ر وهزاره تی له م

وزارەتانه دياره ژنى تيايه، بهلئى، بهلام هەر ژنيك لهم ووزارەتانه كيشهى خوئى ههيه، حهق وايه ووزارەتيكى تايبهت بكرىتهوه بۆ ژنان، بۆ ئەوهى زياتر داكوكى له مافهكانى ژنان و له كيشهكانى ژنان و، لهم زرووفهدا كه ئيمه ئيستا له دونيا دا باسى توند و تيژى دژ به ژنان ئەكرى، ئەو ئيشانهى كه بهرامبەر به ژنان ئەكرى كه مى بكهينهوه له رېگاي ئەم ووزارەتهوه، زۆر سوپاس.

بهريز سهرووكى پههلهمان:

سوپاس بۆ جهنابت، پريزار نهريمان عبدالله، فهرموو.

بهريز نهريمان عبدالله قادر:

بهريز سهرووكى پههلهمان.

من له راستى دا ئيزافه ههيه بۆ سهر ووزارەتى ناوخۆ، كه به تهنها هاتوو، من پيم باشه، پشنيارهكم ئەوهيه كه ووزارەتى ناوخۆ و ناسايشى نيشتمانى بى، بۆچوونهكانيشم بۆ ئەوهى كه ئەو ووزارەته دەسهلاتهكانى فراوان تر بى، بۆ ئەوهى بتوانى له چوارچيوهى كارهكهى خوئى دا سهيهتهره تهاووا بكات، كۆمهلى هوكار و فاكتهر ههيه كه لهوانه خوئى ئەهينيهتوه بۆ ئەوهى دەسهلاتهكانى ووزارەت كه نههينيهتوه، ئيستا تيكهلاويهكى خراپ ههيه له نيوان ووزارەت و دهمزگاكاني ترى ههوالگري دا له ههريمي كوردستان و، كاريگهري كردوو لهسهرا ناوبانگى حكومهتهكهمان و، دهمزگاي لابهلا دروست بووه كه ئەمهش ناگردانيكى دروست كردوو به جۆريك له جۆرهكان، بهراستى كه ئەمهش بۆته هوى پيشيلكردى مافى مرؤف و بهر تهسك كردنهوى نازاديههكان و، له كاتيكا دا كه رووبهرووى وهزيرى ناوخۆ ئەهينهوه، يان ههر لايهنيك له لايهنهكانى كۆمههنگاي مهدهنى، وهلامى پى نيه، ئەو كار و ئيجرائاتانهى كه كراوه، له دهرهوهى ئەو كراوه، له كاتيكا وهزيرى ناوخۆ موكهلهفه به پاريزگارى كردنى ئەمنى ناوخوئى وئالت، بويه من پيم باشه ناسايشى نيشتمانى بۆ زياد بكرى و، له رووى رۆتينايشهوه له زۆر كيشه رزگارمان دهبى، به باشى نيش و كارهكانى خهلك و كارمهندان ئەنجام ئەدرى، ئيستا كيشهيهكى زۆر گهوره ههيه له نيوان هيزهكانى پوليس و ناسايش، به تايبهتى ناسايش و دهمزگاكاني ههوالگري تر كه له رووى ئيدارى و مهسلهكهيهوه له شويينيكى تر تهرفيه و تهرفيعيان بۆ دهكرى، له شويينيكى تر ئەوامر و فهرمانهكانيان وههنگرن و بهراستى تيكهلاويهك دروست بووه، ئەگهري بيتوو ئەمه بكهين، ئيمه ئەتوانين ووزارەت باشتر پلان ريزى بكات لهو حالهتانه هاوكارى بكهين، بۆ پاراستنى نارامى و ناسايشى نيشتمانى و، ووزارەت له ئاست گۆرانكاريههكانى ناوخۆ و دهرهوه بى، ئەتوانى له ئاستى پيوست دا بيت و پيشكهوى به شيوه هاوتهريب لهگهلى گۆرانكاريههكانى دونيا و هوشيارى و مافهكان دا، بۆ ئەوهى رزگارمان بى له فره ووزارەتيش و ناچار نههين له داهاووودا ووزارەتيكى تر دروست بكهين بۆ ئەو دهمزگايانهى كه له دهرهوهى ووزارەتى ناوخۆ كار ئەكهن له رووى ئەمنيهوه، كه ئيمه باسى تهرشيق ئەكهين بۆ ئەوهى ئەوهش نههينته ئاراوه، يان ههنديك لهو دهمزگايانه، ئەو بهرپوهبهره گشتيانه، ئەو نازانسانهى كه دروست كراوه دەسهلاتى وهزيران پى دراوه و، به هههمان شيوه له بودجهكهشدا، بودجهى ووزارەتيان ئەگهري به زياتر دانهرابى و، ههروهها گرنگى ئەهين له كهمكردنهوى خهرجى و به فيرۆدانى داهاات لهو حالهتهدا و، ههروهها ئەركى سهershانى ئەنجومهنى وهزيرانيشيان قورس كردوو، ئيمه ليره له پههلهمان دا گفتوگومان كرد لهسهرا كۆمهلى مونهسهساتى تر كه دروست ئەهين، ئەنجومهنى وهزيران لهوانهيه راستهوخۆ سهرهپرشتى بكات، ئەو دهمزگايانهى ئەمنى بهراستى ئيستا ئەنجومهنى وهزيرانيشى نيگهران كردوو، به ئەوهى ههندى جار ناتوانن له رووى ياساييهوه تهعاموليان لهگهلى دا بكهن، كه ئيستا كيشهى ههيه ئەنجومهن، لهبهر ئەوهى ياسايهكى تايبهتيان نيه كه ئەرك و ماف و فهرمانهكانيان ديارى بكات و، ههروهها له خرابى دوو ئيدارههيش رزگارمان ئەهين لهم بواره دا.....

بهريز سهرووكى پههلهمان:

تکايه ئىستا لەسەر وەزارەتەکان قسە بکە، مەچۆ سەر دوو ئىدارە و ئەم لاو ئەولا، پچائەن وەرەو سەر مەوزووع.

بەرپۆز نەرىمان عبدالله قادر:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

.....وەزارەتى تەندروستى و کارو کاروبارى کۆمەلایەتى بکرى بە يەك وەزارەت بۆ ئەووى زياتر تەرشىق بە وەزارەتەکانى حکومەتى هەريم بەدين.

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

رێزدار کاروان صالح، فەرموو.

بەرپۆز کاروان صالح أحمد:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

لەسەر مەسەلەى وەزارەتى ناوخۆ مەندى تىبينىم هەيه، بەشیکيان کاک نەرىمان کردى، بەراستى تەئکيد لەسەر ئەو دەکەمەو کە تا ئىستا کە حەق نىه لىي راکەين، يەعنى ئىمە کۆمەلایک دام و دەزگای ئاسايش و ئەمنىمان هەيه کۆ نەکراوئەو لە جوارچىووى وەزارەتەو.....

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

تکايە شەرەم بۆ مەکە، چیت ئەوى ناوئەکەم بۆ تەرح کە، چونکە ئىمە لەسەر ناوئەکە، ئايا وەکو ناوخۆ بمىنى؟ ئاسايشيش لەگەلى بىت؟ لا بەردرى؟ شتى بخرىتە سەر؟ ئەوانەمان بۆ شەرەم بکە، کەى هاتىنە سەر ياساکەى کە پىيدا چووینەو ئەوجا هەر چیت هەيه، پڕ بە دل خۆت.

بەرپۆز کاروان صالح:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

بۆيە پىشنيار دەکەم وەزارەتى ناوخۆ و دەزگاکانى ئاسايشى نىشتمانى بى، نەک بە تەنھا وەزارەتى ناوخۆ، زۆر سوپاس.

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، رێزدار دانا سعید صوفى، فەرموو.

بەرپۆز دانا سعید صوفى:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان.

ببوره سەرۆکی پەرلەمان قسەکەى من کرا، سوپاس.

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، رێزدار سەرورەر، فەرموو.

بەرپۆز سەرورەر عبدالرحمن عمر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هەندىك لەوانەى كە قسەيان لەسەر گراوہ پيشتر برپارى لەسەر درا، پيوست ناکا، ياخود ھەر جائيز نيه قسەى لەسەر بکريتهوه، بەلام مەبەستى من ئەوديه ئەمە دەگریت بە برپارىك، ديسانەوه ديمە سەر ئەودى ھەلە زمانەوانیەکانمان تپەر نہکری.....

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

وہرە سەر ناوہکە، ڤجائەن، ناوہکەى ناوخۆیہ برى من، ئەتەوئ ناوخۆ بمین؟ نہمین؟ ناویكى تر لەسەرى دابندرئ؟ ناوہکەم بۆ بلی، شەرحى زمانەوانى لەسەر ناو چیت ئەوئ؟

بەرپز سەرۆکر عبدالرحمن عمر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

چونکہ ئەوہ دەبیت بە برپار وپاشان دەڤوا وەکو ئەوانى تر ڤويشتن، بۆیہ دەيليم، بە نيسبەتى وەزارەتى کاروبارى پيشمەرگەوہ، پيموايە وشەى کاروبارەکەى زيادە، خوئ ھەر وەزارەتى پيشمەرگە بى، بە نيسبەتى وەزارەتى ناوخۆوہ، ناخۆ وەزارەتى ناوخۆ چى دەگریتەوہ؟ ئيمە پيشتر چونکہ وەزارەتى ناوخۆ بە جوړيک بووہ لەم دوایيہ، ئايا دەزگای ئاسایش دەکەوئتە سەر ئەو؟ ياخود وەکو دەستەيەكى تر تپى دەرواندرئ؟ بە نيسبەت وەزارەتى شارەوانى و گەشت و گوزاريەوہ، بە ھەمان شيوہ گەشتيارەکە ئەگەر ھەول بەدەين تەسبیت بکريتهوه، وەزارەتى شارەوانى و گەشتياری، بە نيسبەتى وەزارەتى کارو کاروبارى کۆمەلایەتى، پيموايە لەوہشيان دا لە ڤووى زمانەوانیەوہ کارى يەکەم زيادە، چونکہ لە زمانى کوردى دا ئەگەر بليين وەزارەتى کاروبارى کۆمەلایەتى راستە، چونکہ دەلئ (وزارة العمل و الشؤون الإجتماعية)، کارى يەکەم ئەمە ەمەلە، بارەکە (شوون) دەگریتەوہ، ئەگەر لە فەرھەنگەکان دا ھەموويان سەيريان بکەين، لە زمانى کوردیش دا ھەروا ھاتووە، واتە ەرەببەگەش ناشيويت بە نيسبەتى ئەمەوہ، سەبارەت بەوہى وەزارەتى کشتوکال و سەرچاوہکانى ئاويش ليژەدا کە ھاتووە، لەمەشيان دا ئەگەر بيت و ئيمە يەكى بخەين، وەزارەتى کشتوکال و سەرچاوہکانى ئاوە؟ ياخود وەزارەتى کشتوکال و دەرامەتە ئاويەکانە؟ بە نيسبەتى ئەوہى وەزارەتى پيشەسازى و بازرگانیش بە ھەمان شيوہ لەو پاش و پيشەى ھەبوو، قسەکەى من لەسەر ئەوہ بوو کە ئيمە ئەو ھەلەنە دووبارە نەبیتەوہ، کە ياساکان دوو ياسايە لە يەك ڤۆژ دەردەچئ و ھەردووکی موتابيقى يەکدى بن، سوپاس.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان:

ريژدار سەرھەنگ، فەرموو.

بەرپز سەرھەنگ فرج:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ڤوونکردنەوہ نيه، ھەر ناوہکە بليين وا وانیه؟ باش، ھەندىك موئەسسەساتى ئەمنى ھەيە، نەخراوتە ناو چوارچيوہى قانونیەوہ، زەرورە ئەو موئەسسەساتانە بخريته ناو چوارچيوہیەكى قانونیەوہ، بەبڤواى من

باشتریش وایه جوارچیوهی قانونی بۇ ئەو موئەسسەساتانە ناو وەزارەتی ناوخۆیە، بۆیە پشتیوانی ئەو رەئییە دەکەم کە بکریتە وەزارەتی ناوخۆ و ئاسایشی نیشتمانی، زۆر سوپاس.

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس بۆ جەنابت، رېژدار سیوھیل، فەرموو.

بەرپۆز سیوھیل عثمان احمد :

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

منیش پیم باشە لە ژمارە (3) وەزارەتی ناوخۆ ئەگەر ئاسایشی نیشتمانی بۆ زیاد بکری پیم باشە، روونیشی ناکەینەووە لەبەرچی؟ ژمارە (14)ش وەزارەتی کاروباری شەھیدان و ئەنفالکراوەکان و ئەگەر زیندانی سیاسییی بۆ زیاد بکری پیم باشە، سوپاس.

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس بۆ جەنابت رېژدار اسماعیل، فەرموو.

بەرپۆز اسماعیل سعید محمد:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

من گلەییەکم هەییە کە ئەبوايە ئەم یاسایە بەراستی لەگەڵ سولتەیی تەنھیزی بە موشارەکە بەھاتیە، کاک شیروان جەوابی دامەووە، ئەئۆ: پرس و را کراوە، بەئام من نازانم چەند، جانی دووئە ئەمە بەراستی مەجالی ئیختیصاصاتە، مەجالی ئیختیصاصات بە لایەنی کەم دەبوايە پرس بە لیژنەکان کرابایە، دیارە راستە لیژنەکان سەرۆک و جیگر و موقەریری هەئەبژێردراوە، بەئام لەبەر ئەووە کە زەرورە بەراستی لایەنی کەم، پرس و پایەک لەگەڵ لیژنەکان بکرایە، زۆر سوپاس.

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس بۆ جەنابت، ئەووە لیژرە هەموو ئەندامانی هەموو لیژنەکان لیژرە، هەمووتان پەئیی خۆتان ئەدەن بۆ ناو و، سولتەش، هەر بۆ مەلوماتی ئیو، حکومەتی تەصریف ئەعمال حەقی نیە مەشروع تەقدیم بکات بۆ تەغیرات و ئەوانە و، هی تازەش سویندی نەخواردوو، پەرلەمان لەو بۆچوونانە کە لەبەر چاویتی، ئەو مەشروعەیان هیناوە و، ئیووش ئەتوانن قەرار بەدەن، ئەتوانن رەفزی بکەن، ئەتوانن ئەکسەرپەتی ئەندامانی پەرلەمان، کۆمپلیت مەشروعەکان دەنگی بۆ نەدەن، ئەتوانن قەبولی بکەن، پەئیی هەر تاکیک لە ئیووش جیگەیی ئیختیرامە و، هەمووشمان ئیختیرامی پەئیی ئەکسەرپەت دەگرین، ئەکسەرپەتیش ئیختیرامی ئەوانە ئەگریت کە بۆچوونی جیاجیایان هەبوو، مەعنای ئەووە نیە دزایەتیان کردوو، سوپاس بۆ جەنابیش بۆ ئەووە کە، تکایە بۆ داھاتووش هەموومان فیڕبین، هەر کەسی پەئیی خۆی بەوپەری صەراحت بەدەن، بەئام بەرامبەر یەکتر ئەووە نەکەن، رېژدار کاک شاھۆ، فەرموو.

بەرپۆز د. شاھۆ سعید فتح اللہ:

بەرپۆز سەرۆکی پەرلەمان:

من تېبىننىيەكى جەۋھەرئىم ھەيە سەبارەت بە دىرى چوارمى ماددەى (1)م، دەلى ئەنجومەنى ۋەزىران ئەم ۋەزارەتەنى خواروۋە لەخۇ دەگرىت، ئايا ئەم ۋەزارەتەنە ئەندامن لە ئەنجومەنى ۋەزىران؟ چونكە ئەمانە مۇئەسسەساتن، باشتەر واپە ۋەزارەتەگانى حكومتى ھەرئىم لەم ۋەزارەتەنە پىك بىن، چونكە ئەنجومەن ئەشخاى لەخۇ دەگرى، ئەنجومەنى ۋەزىران تەنانت سەرۇكى حكومت ئەندامە لە ئەنجومەنى ۋەزىران دا، واتە دەبى ئەم تېبىننىيە بە نەزەرى ئىعتىبار ۋەرگىرى، سەبارەت بە تېبىننىيەگانى ترىشم، قسەگانى من گران، زۆر سوپاس.

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس بۇ جەنابت، رېزدار گۆران، فەرموو.

بەرئىز گۆران ئازاد محمد:

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان:

لە پرۆژەى يەكەم دا باسى چەند ۋەزارەتېك گرا كە ھەلدەۋەشىتەۋە، ۋەكو ماقى مرۇف و، لەو تەشكىلەى ئىستاش كە لەو پرۆژە ياسايەى كە ھاتوۋە، تەشكىلەى حكومت ۋەزارەتەگانى پىك دىت لە (19) ۋەزارەت، بەو پىيە، بۇ نمونە، پىشۋەخت ۋەزارەتېكمان ھەبوو تايبەت بە كاروبارى ژنان و، ھەمووشمان كۆببووین لەسەر ئەۋەى كەۋا ھەندىك لە كارى ئەو ۋەزارەتەنى پىشوو كە ھەلۋەشايەۋە و، ئەۋانەى واتا ناويان ھاتوۋە و ئەۋەى ناۋى نەھاتوۋە ۋەك ژنان، لە ھەيئەيەكى سەربەخۇى مۇستەقل رېك بخرى، بۇيە من پىشنيار دەكەم ھەر كە تايبەتە بىرە لە ماددەيەكى سەربەخۇ دا باس لەۋە بكرى كە پىيوستە ئەو ۋەزارەتەنى كە ھەلۋەشاۋەتەۋە و كاروبارىكى مۇختەى بوون بە رېكخستنى بواريكى تايبەت لە كۆمەلگا ۋەك ماقى مرۇف، ياخود ژنان، لە ئايندەدا لە شىۋەى ھەيئەى مۇستەقل دابمەزرى، سوپاس.

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان:

رېزدار د. أحمد، فەرموو.

بەرئىز د. أحمد ابراهيم على:

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان:

منىش ھەندىك تېبىننىم ھەيە لەسەر ھەندىك لە ۋەزارەتەگان، مۇلاخەزەى خۇشمان دا لە كاتى مۇناقشە شە كردن لەگەل برادەرانمان لە لىزەنى ياسايى، سەبارەت بە ۋەزارەتى ناخۇ، منىش لەگەل ئەۋەدام كە ئاسايشى نىشتەمانى بۇ زياد بكرى، ۋەزارەتى تەندروستى، كارو كاروبارى كۆمەلایەتى بىتە سەر، كە ژمارە (12) يە لىردە، واتە ۋەزارەتى كارو كاروبارى كۆمەلایەتى نەمىنى، بچىتە سەر ۋەزارەتى تەندروستى، ھەرۋەھا ۋەزارەتى خويندنى بالوا توپزىنەۋەى زانستى لەگەل ۋەزارەتى پەرۋەردە دا بى، ۋەزارەتى كاروبارى شەھيدان و ئەنفالكراۋەگان، زىندانى سىياسىشى بۇ زياد بكرى، ھەرۋەھا ۋەزارەتى كارەبا، ۋوزەشى بۇ زياد بكرى، چونكە پىشان پىشەسازى و ۋوزەمان ھەبوو، ۋوزەش لەگەل كارەبا دا جىى بۇ بكرىتەۋە، زۆر سوپاس.

بەرئىز سەرۇكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ جەنابت، ھازە خان، فەرموو.

بەرپز هازه سلیمان مصطفی:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

قسهکانی من کرا، سوپاس.

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس بۆ جهنابت، کوێستان خان کهرمهکه.

بەرپز کوێستان محمد عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

لهگهڵ ئەوهی که ئەو بەرپزانهی پێش من باسی ئەوهیان کردوو، وهزارهتی ناوخۆ، ناسایشی نیشتمانی لهگهڵ بیټ، ئەوه هەر بۆ تهئکید منیش پشتگیری ئەو رهئیه ئەکهه، وهزارهتی تهنډروستی و کاروباری کۆمهڵایهتی لهگهڵ بیټ، ئەوهش تهئیدی ئەوه دهکهه و، تهئیدی ئەوهش دهکهه لهبهر گرنگی مهسهلهی ژنان، وهزارهتی ژنانیش ئیزافه بکهین، سوپاس.

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس، ریزدار پهیمان خان، فهرموو.

بەرپز پهیمان عزالدین عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان.

من لهگهڵ پشتیوانیم بۆ قسهکانی کاک حهمه سعید، سهبارت بهو ههیناتانهی که پێشتر ههبوون و، پلهی وهزیران پێ ئەدرا، که ئەوانه لهم پرۆژه دا، لهگهڵ دا جیگهیان ئەبیتهوه؟ ئەوهش پرسیاره زیاتر که ئاراسته لیژنه یاسایی دهکهه بهو ئیعتیبارهی پرۆژهکهیان ئاماده کردوو، ئیمه پێشتر له کابینهی پێشووی حکومهتی ههریم دا، کۆمهڵێک وهزارهتی ههریممان ههبوو، ئەو وهزارهتی ههریممانه له ئیستا دا چیان بهسهه دی؟ که له کاتێک دا له ناو ئەو پرۆژه یاسایه نیه، خۆ ئەگهه دواتر پرۆژهیهکی تر له لایهن حکومهتهوه، حکومهتی کابینهی نوێوه پێشکهش بکریټ و، ئەو وهزارهتی ههریممانه بگهڕێنینهوه، ئەوه ئەو ئهسباب موجهبهیهی پرۆژهکهی ئەمان وهکو ئەوهیه نهبووبی، چونکه له جیاتی تهرشیقی حکومهت، قهلهوی ئەکهین به زیاد کردنهوهی ئەو وهزارهتانه، پشتگیری ئەو راپهش ئەکهه که ههندی له هاورپکانم، ئەندامانی پەرلهمان باسیان کرد، گرنکه وهزارهتی ژنان قسهی جددی لهسهه بکهین، بیری لیبکهینهوه، چونکه ئەو گلهیهی که جهماوهری ژنان و ریکخراوهکانی ژنان له کابینهی پێشووی حکومهتی ههریمی کوردستان ههیانبوو، ئەوهبوو که مهسهلهی ژنانیان له ناو وهزارهتیکی ههریم دا قهتیس کردبوو، که دهسهلاتیکی ئەوتوی نهبوو، که نهیتوانی هیچ له کیشه و، با بلین پرسی ژن له ههریمی کوردستان دا بباته پێشهوه، بویه گرنکه وهزارهتیکی تایبهتی ههبی، زۆر سوپاس.

بەرپز سەرۆکی پەرلهمان:

سوپاس بۆ جهنابت، ریزدار ریباز، فهرموو.

بەرپىز رېياز فتاح محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

منپىش ھەر ئەو رايەم ھەيە كە ئاسايشى گىشتى لەگەل پاراستن و، ھەروەھا ئەو وەزارەتەنەى كە ھەلۆشپىنراونەتەو، سەر بە چ وەزارەتەك بن، ئايا كاروبارى ژىنگە؟ ياخود مافى مرۇف؟ ياخود ئاسايشى گىشتى سەر بە چ يەكەك لەو وەزارەتەنە ئەبىت؟ سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ جەنابت، رېزدار برهان، فەرموو.

بەرپىز برهان رشيد حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

جارى من گلەيىم ھەيە، ئەورۇ سى جار منت فرى دايە داو، من قسەم بەس لەسەر نوقتەى سىيەم ھەيە، وەزارەتى ناوخۇ بىرى بە وەزارەتى ناوخۇ و ئاسايشى نىشتەمانى وەكو خەتوھەيەكى يەكەم بە قانۇن كەردنى تەواوى مۇئەسسەسەكان، وىزانەم تەفسىراتيان زۆر دا، با سەرى برادەران نەيىشپىنەم، زۆر سوپاست دەكەم.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ جەنابت، رېزدار عەزىمە خان، فەرموو.

بەرپىز عظيمه نجم الدين حسن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەگەل كەمكەردنەو و دەمكەردنى وەزارەتەكان دام، بە ئىستاشەو، بەلام لەگەل ئەوھشدا وىزانەم كە وەزارەتى مافى مرۇف لە وەزارەتەكان لابرەو، و ژنانىش نە لە وەزارەتەكان دا، نە وەكو وەزارەتەكى سەربەخۇ لەناو ئەو تەشكىلە تازەيەدا نى، من پىموايە ئەمە پىشلىكەردنىكە لەوانە كە نە لە وەزارەتەكانى تر نە وەكو وەزارەتەكى تايبەت بەژنان، ھىچ ھەقى بە ژنان نەدراو لىرەدا، چونكە كىشەيە بۇخۇى ژنان، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، تەواو بوو ئەو رېزدارانەى كە قسەيان كەرد، ئىستا لىژنەى ياساى كەرمەكەن، بۆ وەلامدانەو.

بەرپىز كاردۇ محمد پىرداود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەبەر ئەوھى پىشنىياز و راو بۇچوونەكانى پەيوەندى بە دەمچ و ئىزافاتەوھەيە، پىويستە بخرىتە دەنگدانەو.

بەرپىز شىروان ناصح ھەيدەرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دياره باسى پلەى وەزىر كرا، تەبىئىي ھەر پىرۇۋىيەك پەيۋەندى بە ھەر مۇئەسسەسەيەك ھەيىت، ئەكىد دىتە ئىرە بە پىرۇۋە ياسايەك، ئەو كاتى ئىمكەن ھەيە لىرە پەرلەمان پلەى وەزىر بىدات بە سەرۋكى ئەم دەزگايە يان نەيدا، بە نىسبەت وەزارتەكانى ھەرىم، تەبەن ئىمە كە دەلىين (تلغى المادة التاسعة من قانون) ئەنجومەنى وەزىران، بە تەكىد ھەموو وەزاراتى ھەرىم لەوئى ھاتىە، مەعنای ئەوھىە وەزارتەكانى ھەرىم ھەمووى بە ئىلغا كىردنى ماددە (9) ئىلغا دەبىتەو، ئەو وەزارتەكانى كە ئىستا خويىندمانەو، جىگايان دەگىتەو، سەبارەت بە مەسەلەى ئاسايش، ئىمە ئىستا ناوى وەزارەتى داخلىە لە پىرۇۋەكە دا ھاتو، ناكىرئ بەسەر پىيە يەك بتوانىن ئىزافاتىك بىكەين، ئاسايش ئىزافە بىكەينە سەر وەزارەتى داخلىە، ئەگەر لە مۇستەقبەل پىرۇۋىيەك ھات، چۇنىەتى تەعامول كىردن لەگەل ئاسايش ھاتە ناو پەرلەمان، ئەو كات ئىمە دەتوانىن گىتوگۇ لەسەر ئەو پىرۇۋىيە بىكەين و، لە دەورەى دووھمىش دا پىرۇۋىيەك ئامادە بىوو، بۇ يەگىرتەنەو ھەردوو ئاسايش و، ئىستا پىرۇۋەكە لە پەرلەمانە و، لە لىژنەى ياساىي ھەيە و، رەنگە لە لىژنەى ياساىي گىتوگۇشى لەسەر كرابى، ئومىد دەكەين لە ئايندەيەكى نىزىك ئەو مەسەلەيە چارەسەر بىرى، زۇر سوپاس.

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان:

بەرىزان ئىستا ئەم پىشنىارانە ھەيە، پىشنىارىك ھەبوو كە وەزارەتى ناوخۇ بىرىتە (وەزارەتى ناخۇ و ئاسايشى نىشتمانى)، ئەو پىشنىارىكە، پىشنىارىكى تر ھاتبوو تەندروستى و كۇمەلایەتى، كە ئەم پىشنىارانەى كە تەسمىيان لەسەر كرا، تەندروستى و كۇمەلایەتى، كۇمەلایەتى بىرىتە سەر تەندروستى، واتا لە يەك بىرىن، پىشنىار كرا وەزارەتى ژنان پىك بەئىرىت، ئەم پىشنىارانە تەسمىە كران، ئەگەر شتىكى تر ھەبووبى لە بىرمان نەبوو ھەزئەكەين پىمان بلىن، كەرەمكە، ئاخىر يەك كەس بوو، بەتەنھا بوو كەس تەسمىەى نەكرد، لەبەر ئەو نەخىتە پىشنىار، ئىستا بەرىزان كاك ھاكىم رىزگار كەرەمكە.

بەرىز رىزگار محمد امين:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان:

لەسەر قسەكەى جەنابى كاك شىروان، ئەفەرموئىت ئەمە دواى ئەوھى كە ئەم نەصە تەصدىق بوو، وەزارتەكانى كاروبارى ھەرىم ئۆتۆماتىكى ھەئەوھىشنىرئەنەو، راستە ئىمە لىرە (3) وەزارەت، وەزارەتى ماقى مرۇف، وەزارەتى كاروبارى ناوچەكانى دەردەو، وەزارەتى ژىنگە ھەئەوھىشنىرايەو، بەئام ئەلئى ئەو وەزارەتانە ھەئەوھىشنىرايەو و چوونە سەر ئەنجومەنى وەزىران، ئەى ئەوان چۇن؟ وەكو بۇ ئەمان لىرە ھەئەوشانەوھى تىدايە، ئەى لەوئىش ھەئەوشانەوھى تىدايە؟ ئەى بۇ لىرە بى دەنگن، لەوئى قسەى لەسەر كراو؟

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان:

كاك عەونى كەرەمكە.

بەرىز عونى كمال بەزاز:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

خوشك و بىرايىنى پەرلەمانتاران، ئىمە ئەگەر تەماشاي پروژەكە بىكەين، كە پىشكەشى پەرلەمان كراوتەتەو، داوامان كىردى، پىشنىارمان كىردى، كەوا ماددەى (9) ى ھەمواركردنى (7) ەمى ياساى ئەنجومەنى وەزىرانى ژمارە (3) ى سائى 1992 ھەموار بىكرىت، بەو شىۋەيەى كە تازە خوئندراپەو و موناقتەشەى لەسەر كرا، ئەگەر مولاقتەزەى ھەقتەرى (ب) بىكەين، ھەقتەرە (ب) ئۆتۆماتىكەين لەغوو بوويتەو، دەئى دەكرى ئەنجومەنى وەزىران چەند وەزىرىكى ھەرىم بىكرىتە خو، واتە وەزىرەكانى ھەرىم نەمان، بۇ زىاتر تەوزىح كىردن، تەبىيەى لە كابىنەى پىشوو (27) وەزارەتى ھەبوو بە پىيى ياساكە، (8) وەزىرى ھەرىم ھەبوو، (4) وەزىرى ھەرىم ھەبوو بۇ دارايى، پىشمرگە، ناوخو، داد، كوئان (39) وەزارەت بوو، يەك وەزىر، (رئىس وزراء) سەرۋىكى ئەنجومەنى وەزىران، يەك جىگرى سەرۋىكى ئەنجومەنى وەزىران، واتە كۆى وەزارەتەكان بە سەرۋىك و جىگرەكەشى (42) وەزارەت بوو، ئىستا بەو ەى كە (10) وەزارەت دەمچ كرا، بوو (5) وەزارەت، لەوانە وەزارەتى نەقل و ئىتتىصالات، زراە و مەواردى مائى، ثقافتە و الشباب، بلديات و سياحە، تجارە و صناعە، (10) وەزارەت بوو (5) وەزارەت، كە بەو شىۋەيە تەصديق كرا لە پروژەكەى يەكەم و، (3) وەزارەتى ئىلغا كرا لەوانە، وەزارەتى مائى مرؤف، وەزارەتى كاروبارى دەرەو ەرىم، وەزارەتى ژىنگە، وەزارەتەكان ھەسر كران، ئىستا بە گوپردى ئەو پروژەيەى بە (19) وەزارەتى فىيلى، واتە وەزارەتى ھەرىم ھىچ نەما لە پروژەكە، ئەو پىشنىارانەى كە ئەورۇ پىشكەش كرا، بە زىاد كىردنى وەزارەتلىك، ئەو دەبى بىرئىتە دەنگدان، جا ناي قىبوئى دەكەن ئەندامانى پەرلەمان؟ يان قىبوئى ناكەن؟ زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

نوقتەى نىزامى، كەرەمكە.

بەرپىز سىوھىل عثمان احمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

لە ژمارە (14) وەزارەتى كاروبارى شەھىدان و ئەنفالكرائەكان، زىندانى سىياسىشمان تەرح كىردبوو، وابزانم دوو كەسىش بوو يەك كەس نەبوو، موقتەرەكە زىندانى سىياسى بۇ زىاد بىكرى لە ژمارە (14)، سوپاس.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك فرست موداخەلەيەكى قانونى ھەيە، كەرەمكە.

بەرپىز فرست احمد عبدالله:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئەو ەراى منە، ئىجتىمال ھەيە من غەلەت بىم، من ئەئىم ئىستىجاسى وەزارەتلىك بە موقتەرەكەكى شەفەوى نايىت، لازمە پروژەى لەگەل بىت، سوپاس.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

بۇ ئەو وەزارەتانەى كە لامان داو، دەمچ كراو، ئىلغا بوو، ھەبوو، ئەگەر بۇ ئەو وەزارەتانەى كە ئەتانەوى زىاد بى لە نايىندەيەكى نىك، (10) ئەندامى پەرلەمان پروژەى خوئى حازر بىكات، بىداتە سەرۋىكايەتى، ئەيخەينە بەرنامەى كارەو، موناقتەشەى لەسەر بىكەن، پەسند كرا، ئەو جا حكومەت مەجبور

ئەكرى ئىزافە بكرىت، بەلام ئىستا ئەوها ئىزافەى بكەين بە موقتەرحىك، هىچ پرۇژەىهكى نىه، كەرەمكە فەرموو.

بەرپىز پەيمان عزالدين عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپاستى ئەوهى كە من تىگەشتووم، ئەمپرۇ دانىشتنەكەمان بۇ ئەوهىه كە گفوتگوۆ لەسەر ئەو پرۇژەىه بكەين، بە زياد كىردن و بە كەم كىردن و بە ئىلغا كىردن و بە قىبولكىردنى هەمووىهوه، ئەگەر ئەوهش ئەخەىنە پرۇژەىهكى كە، يا وهكو ئەوهى پىشتىش كاك شىروان ئىشارەتى پىدا، كە لە داهاووودا پرۇژەىهك تەقدىم بكەين بۇ ئىزافەى ئاسايشى نىشتەمانى، كەواتە حىكەت لەم دانىشتنە چىه؟ زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

لىژنەى قانونى فەرموو.

بەرپىز شىروان ناصح حەيدەرى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپاستى مەسەلەى وهزارات مەسەلەىهكى گرنگە، يەئنى فعلەن منىش لەگەل كاك فرستم، بەو سەر پىيى يە ئىمە وهزاراتى تازە دابنىن، ئىستىجداسى وهزارات بكەين و دەمچى وهزارات بكەين، ئىستا حكومەتى راسپىردراو دەللى من دەتوانم حكومەتىك پىك بىنم و، گۆرپىن لەسەر حكومەتى پىشتىر بكەم كە (41) وهزارەت بوو، بىكەمە (19) وهزارەت بەم شىوهىهكى كە لە پرۇژەكەدا هاتوو و، پرۇژەكەش بە هەماهەنگى دىسان تەئكىد دەكەمەوه، بەىنى ئىمە و بەىنى حكومەتى تازە دانراوه، بۆىه بە قەناعەتى من ئىمە تەحمىلى حكومەتەكە بكەين لە تاقەتى خۆى زىاتر وارد نىه، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ناسك خان كەرەمكە، نوقتەى نىزامى.

بەرپىز ناسك توفىق عبدالكرىم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەللى وهكو چۆن زياد كىردن و كەمكىردن و بەسەرپىيى نابى، كە زيادكىردن بەسەر پىيى نابى، پىموايه ئەم دەمچ كىردن و شتەش ئىمە لە پرۇگرام دا قەراره (48) سەعات پىش كۆبوونەوهكان بەرنامە لەبەر دەستمان بى، بەس مع الاسف (24) سەعاتىش پىشتىر لەبەر دەستم نەبوو، مادام ئەو پرۇژانە درەنگ هاتۆتە بەر دەستمان حەقى خۇمانە، بەللى من دوىننى تا سەعات (12) لىره بووم، لە سندووق دا كارنامەى تىانەبووه، لەبەر ئەوه كاتىك كە باس لە وهزارەتىك دەكرى، وهزارەتى (شؤون المرأة) مان هەبوو پىشتىر، وهزارەتى كاروبارى ژنان، حەقى خۆى بوو ئىمە زىاتر قسەى لەسەر بكەين، لە ئىلغاكانىش دا ناوى نەهاتووو چونكە چۆتە زمنى وهزىره بى وهزارەتەكانەوه، لەبەر ئەوه پىم وايه يەئنى حەقى خۇمانە ئىمە قسە بكەين لەسەر ئەوه.....

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مەفھومە قسەكە، كاك د. أحمد، نوقتەى نيزامى؟

بەرپىز د. أحمد ابراهيم على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ودللا منيش پيموايه مافى ئەندامانى پەرلەمانە كە موناڧەشەى ھەر پرۆژەيەك بىكەن كە دېتە بەردەستيان بەراستى، ئىمە لە پرۆژە ياساى زيادکردنى لىژنەكانى پەرلەمان، ھەموو لىرە موناڧەشە كرا، ئەوھى كە پيشنيار كرابوو بۇ (18) لىژنە بوو، كە بوو بە (19) لىژنە، ديارە مافى ئەندامانى پەرلەمان بوو كە قسەيان لەسەر كورد و لىژنەكانيشيان زياد كورد، ئەم پرۆژەيەش مافى ئەندامانى پەرلەمانە، ئەگەر دەنگى بە دەست نەھيئا زياد و كەمەكە ناكرى، بەلام حەقى ئەندامانى پەرلەمانە ئەگەر نا ھىچ ھىكمەتەك نىھ لەوھى كە بىتە بەردەميان، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كوپستان خان، نوقتەى نيزامى.

بەرپىز كوپستان محمد عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ديارە ئەوھى كە باس كراوھ ئىزافە بكرى تەنھا وەزارەتى ژانە، وەزارەتى ژان پيشتر وەزىرى ھەرىم بۇ كاروبارى ژان، ھەيئەيەكى ھەيە جگە لەوھ كۆمەلەك پرۆژەيان نامادە كرددوو، راستە لەبەر ئەوھى كە بودجەيان نەبووھ و كارەگانىان نەچۆتە بوارى جىبەجى كرددنوھ، بەلام ئەساسىكى ھەيە، لەبەر ئەوھ ئەمە قورس كرددنى بار نىھ لەسەر حكومەت و، ئەمە مەسەلەيەكە يەئنى بەراستى گرنكى ھەيە، ئىمە ھەر ھەموومان ھاوارى ئەوھ بىكەين ژن كيشەى ھەيە و ژن پىويستى بەوھ ھەيە ھاوكارى بكرى، يەئنى ناكرى لە مەسەلەيەكى وادا ئىمە وابزانين ئەمە ئەرك خستەن سەر حكومەتە، بە مەرجىك شتە ئەساسىكى ھەيە، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، سۆزان خان كەرمەكە.

بەرپىز سۆزان شهاب نورى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە مابەينى ئىديعا كرددنى تەرشىقى حكومەت و قەلەو كرددنى حكومەت سەرمان لى شىوا، ئىستا نازانين قەلەوى بىكەين يان زەعيفى بىكەين، ئەوھى كە ھەيە ئىستا بە صەراحتە جارى پيشووش وەزىرى ھەرىم ھەبوو، لە پاش ماوھەكى زۆر كرا بە وەزىرى ھەرىم بۇ كاروبارى ژان، پاش مودەتتىكى زۆر و، لە ناو ئەو ئەنجومەنى وەزيرانە ھەيئەتتىكى بالآ ھەبوو، ئەو ھەيئەتە بالآيە سىياسەتى دائەرشت بۇ بەرەو پيش بردن و چاكرددنى وەزىرى ژان، ئىستاش جارىكى تر داواكارى من لەو خوشكانەى كە لەگەلمانن لە ناو پەرلەمان

دا، ئىمە پرۇژەيەك پېشكەش بىكەين، چ بە ۋەزارەت بى، چ بە دەستەيەكى بائا بىت، ۋەكو چۆن مافى مرۇف، داوا ئەكەين ئەلئىن ئەبى دەستەيەك ھەبى رەقابى بىت، كاروبارەكان ئاگادار بىت، بەھەمان شىۋە داوا ئەكەين كە دەستەيەك ھەبى، كاروبارەكان رەقابى بى، لە گەئىدا ئەو رەۋشەى كە ژن ئەمپرۇ تىايەتى، چاۋدىرى بىكات و حلولى بۇ بدۇزىتەۋە، لەبەر ئەۋە ئەتوانىن بە شىۋازى دەستە ئىمە چارەسەرى بىكەين، ياخود ھەيئەى بائا، سوپاس.

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كەرەمكە.

بەرپىز رېباز فتاح محمود:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئىمە پرۇژە ياساى ئەنجومەنى ۋەزىرانمان دەرگروۋە، بە پىپى ئەم پرۇژە ياسايە ئاسايش ناۋى نىە، باشە ئاسايش كە ناۋى نىە، كەۋاتە ئافانونىە، ئەى كى رېگەى پىداۋە بىكاتەۋە؟ ئەگەر ئافانونىە و ئەگرىتەۋە، كەۋاتە منىش سبەينى حزبىك دروست دەكەم ئەچم ئاسايش ئەكەم و كەسىش بۇى نىە قسە بىكات، سوپاس.

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان:

كوئىستان خان، كەرەمكە.

بەرپىز كوئىستان محمد عبدالله:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئىمە ئىستان لەگەل تەرشىقى حكومەتداين و، پىموا نىە (29) بۇ (19)، ئەمە شتىكى زۇر ھىنە، ئىمە داۋامان كىردوۋە كۆمەللىك ۋەزارەت لابرئى، ديارە لە دەنگدان دا سەرگەۋتوۋ نەبوۋىن، داۋامان كىردوۋە كۆمەللىك ۋەزارەت دەمچ بىرى، ديارە لە دەنگدان دا سەرگەۋتوۋ نەبوۋىن، بەلام كە (19) ۋەزارەت ھەيە، بە ۋەزارەتتىكى دىكەش حكومەت قەلەۋ نابى و تەرشىق نابى، سوپاس.

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ جەنابت، لىژنەى ياساى لەسەر ئەو نوقتە نىزامىنەى كە ۋوترا، رەئىتان؟

بەرپىز شىروان ناصح ھەيدەرى:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

مەسەلەى ئاسايش من جوابم داۋە، تەبەن ئىمە ئەگەر ھەيكەلىەتى ۋەزارەتى داخلىە ھاتە ئىرە، ئىمە دەتوانىن لە زمنى ھەيكەلىەتەكە موناقتەشە بىكەين، بەلام ئىستا ئىمە لەسەر ناۋى ۋەزارەتەكەينە، ئەۋە يەك، دوو: بە نىسبەت خالەكانى تر كە ئىسارە كرا ھەموومان ۋەلام داۋەتەۋە ، بە نىسبەت ۋەزارەتەكانى تىرىش، يەئنى من نازانم دەمەۋى ئەۋە بلىم، يەئنى ئەمە رەئى حكومەتە لە لايەن پەرلەمانەۋە تەبەنى كرايە بەۋ پرۇژەى كە ئىستا لەبەردەممانە، ئەمە يەك، دوو: ئەگەر پرۇژەيەكى تر ھەيە تەقدىم بىرى، با

بۇ ھۆكۈمەت بىنىردى، رەئى جىيە؟ نەك ئىستا ئىمە بارى ھۆكۈمەت قورس بىكەين، ۋەزارەتتىكى تىرى لەسەر زىاد بىكەين، بەلام ئىمىكان ھەيە ئەندامانى پەرلەمان پىرۇژەيەك تەقدىم بىكەن، فلان ۋەزارەتتىن دەۋى يان فىسكە ۋەزارەتتىن دەۋى، بىنىرىن بۇ ھۆكۈمەت، بىزانىن ھۆكۈمەت دەتوانى مۇستەلزمەتتى ئەۋ ۋەزارەتتە جىبەجى بىكات، كەى رەئى ھاتەۋە ئەۋجا، ئەمما بە بى رى ھۆكۈمەت، بەراستى چ مەنتىقە و چ مەعقۇلىشە ئىمە مۇناقەشەى ۋەزارەتتىك بىكەين كە رەئى ھۆكۈمەتتىشمان ۋەرنەگرتىبى و، ئەۋە پىشترىش ۋا رۇشستىنە و، لە دەۋراتى پىشترىش ھەر بەۋ شىۋەيە رۇشستوۋە، چۈنكە ئىمە خۇمان دەلىپىن مەسەلەى زىادكردنى ھەيئات، مەسەلەى دارايىبەكانى دەۋى، بىزانىن ھۆكۈمەت لە روى دارايىبەۋە دەتوانى ئەم مەسەلەيە جىبەجى بىكات، يان ئەم ئىجداسىيە تازەيە جىبەجى بىكات، يان نەكات، زۇر سوپاس.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

بەس نوقتەى نىزامى بىت، فەرموو.

بەرپىز پەيام أحمد محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دىارە لە قسەكان دا ۋا دەرئەكەۋى ھۆكۈمەت ھەرچىيەك بلى، ئىمە بلىپىن (لبىك)، چۈنكە ئىمە لىرەدا مۇناقەشە ئەكەين.....

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

رچائەن ھۆكۈمەت لىرە نيە، پىرۇژەيەك تەقدىم كراۋە خوشكى من، رەئى خۇت بە وزووح بدە، بەلام ھىشتا ھۆكۈمەتى قوربەسەر دانەندراۋە، ھجوم مەكە سەرى، ئەمە لىژنەيەكە، جەماعەتتىكە، ئەندامى پەرلەمانن، رەفىقى جەنابتانن، پىرۇژەيەكان تەقدىم كىردوۋە، بۇ تەعدىلى ئەۋ قانۇنەى پىش ئىستا ھەبوۋ، بۇ ئەۋەى ھۆكۈمەتتەن دەست بە كار بى، تەصرىف ئەعمال نەبى، كەرەمكە.

بەرپىز پەيام أحمد محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

عەفوۋ من قەصدە ئەۋە نيە ھۆكۈمەت ئىتىھام بىكەم، بەلام قسەكانى كاك شىروان ئەۋە دەرەخا كە ھۆكۈمەت ئەۋ پىرۇژەيەى ھىناۋە ئىمە ئەبى ھەر ئەۋە مۇناقەشە بىكەين و لە دەرەۋەى ئەۋ مەۋزۇۋە دەرنەجىن، بەلام ۋەزارەتى ژان كە ئىمە ئىستا باسى لى دىكەين، ئەم ۋەزارەتە ۋەكو خوشكان باسىان كىرد كوىستان خان و سۇزان خان ئەم ۋەزارەتە بە ناۋى ۋەزارەتى ھەرپىم بۇ كاروبارى ژان بوۋە، يەعنى ئىستا تۇ كىشەت نيە مىزانىيەى بۇدائەنىيەت و شتى بۇ دابىنى، بەلام من داۋا دىكەم بىخىرتە دىنگدانەۋە و كۇتايى پى بى ئەم مەسەلەيە.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

سۇزان خان، نوقتەى نىزامى.

بەرپىز سۇزان شەاب نورى:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بە داخەو، خالى پيشوو نيزامى نەبوو، نوقتەى پيشوو نيزامى نەبوو، بۇ ئەو دەستەم بەرز كردهو.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

كاك نەريمان، فەرموو.

بەرپىز نەريمان عبدالله قادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ديارە تەفسىر بۇ ئەم مەسەلەى ئاسايشى نىشتمانىەكە لە لە لايەن ليژنەى ياسايبەو بە جۇرپىكى تر، تەنھا حەصرکرا لە وشەى ئاسايشدا، من مەبەستەم ئاسايشى نىشتمانى بوو كە ئاسايشى ئاو دەگرپتەو، ئاسايشى ئىقتىسادى دەگرپتەو، ھەموو ئاسايشەکانى ھەرىم دەگرپتەو، بۇيە من ويستم دەسەلاتەکانى وەزارەتى ناوخۇ بەراستى زياتر بکەن، نەك تەنھا مەبەستەم بەس لە وشەى ئاسايش بى، يان ئەجانسيك بى، يان ھەوالگرى بى، سوپاس.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عبدالسلام، فەرموو.

بەرپىز عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من تەصەور ئەكەم باس كىردن لەسەرمەسەلەى ژنان ھەندى جار بوو بە ئەركى سەر شانى خۇم، ئىمە ئەو قسانەى كە كاك شىروان كىردى لە مەسەلەى خەلفىيات و مولابەساتى ئەم قانونە وازحن، بەلام من دەنگەم دەخەمە سەر دەنگى سۆزان خان و كاك گۆران، بەوہى كە ئىمە ئەگەر بىكرپت لەو قانونە بىرگەيەكى تر ئىزافە بکەين، بلىت ئەو بوارانەى كە كارى وەزارات بوون و ئەو وەزارەتانە دەمچ بوون، يان ئىلغابوون، بە رپىگای كۆمىسيۇنى بالئا، دەستەى بالئاى سەربەخۇ رپىك ئەخرپن، ئەگەر پىويست بوو لەبەر زەرورەت، تاوہكو ھەموو سوئالەكان وەلام بىدرپن، باسى مافى مرؤف و كۆمەلگای مەدەنى و كاروبارى ژنان و ژىنگە بکەين، من تەصەور ئەكەم بەوہ ئەم ئىشكالىەتە حەل ئەكەين و، وا ديار نابى يەك لە ئىمە لەگەل مافى ئافرەتن و گىرنگى ئەوہ و، ھەندىك لە ئىمە چونكە لەگەل ئەوہ نىن وەزارەتىك بە ناوى ئافرەت نەبىت، واتا ئىمە گىرنگى نادەين بە ئەوہى ئافرەت، بۇيە پيشنيار ئەكەم ئەگەر بىكرى تەئىدى، ھەر باسيان كىرد ھەردوو ئەو بەرپزانەش، وەكو پيشنيارىك ئەگەر ئىمە بىرگەيەك لە ئەو مەشرووعە ياسايبە ئىزافە بکەين، بزەبىت ئەو ئەركانەى كە لە ئەنجامى ھەلۋەشاندى چەند وەزارەت، يان لكاندى بە وەزارەتى تر، رپىك ئەخرپن بە ھوى كۆمىسيۇنىكى بالئا، يان دەستەيەك و، ناوہكان بلىن يان نەلپن، پيشنيارەكەم ئەمەيە، سوپاس.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپزان موناقتەشەيەكى دوور و درپژ كرا، بۇ ھەمووتان روون بوو، ئىستا ئەو موقتەرەحاتانەى لەبەر دەستمانە، چوار موقتەرەحە، ھەمووى ئەخەينە دەنگدانەو، ئىوہ قەرار ئەدەن و، دەرگاش

دانه خراوه، چوار سالتان له پيشه، نه توانن پيشنيارو مه شاري تر بينن، شت ئيلغا بکهن، شت دابنين، به لام ئيستا پيشنياريك كه ته سميه له سهر كرابي، وهزارهتي ناوخو و ئاسايشي نيشتماني، وهزارهتي تهنروسطي و كومه لايهتي، وهزارهتي كاروباري شه هيدان و نه فالكراوه كان و زينداناني سياسي، وهزارهتي ژنان، نه م چواره ده خهينه دهنگانده وه، فهرموو كاك گوران.

بهريز گوران نازاد محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

ئيمه، من و سوزان خان و كاك عبدالسلام، ره ئيه كمان هه بوو، پيشنياره كمان هه بوو، كه سي كه سين حه قه نه ويش بكره ته ره ئيه ك، كه وا نه وه ي ژنان و مافي مروفا كه ناويان نه هاتوو، له مادديه كي سه ربه خو له شيوه ي هه يه نه موس ته قيل له ناينده دا دابه مزه ريت، سو پاس.

بهريز سهروكي په رله مان:

خوزگه نه وه له قانونه كه ي پيش ئيستا و ترا، بتانوتبايه، نه وه دهر باز بوو چاوه كه م، نه توانن پاشان پرؤزه يه ك حازر بکهن، وه كو نه م پرؤزه يه ئيستا هيئاوتانه، نه وه له ميشكتانه بينين، بو نه وه ي لي ره مونا قه شه بكره، ناكري، سو پاس، بهريزان ئيستا پيشنياري يه كه م نه خهينه دهنگانده وه، كه زور و ازح بوو پيوست ناكات جاري كي تر قسه ي له سهر بکهين، پيشنياريك هات، وهزارهتي ناوخو و ئاسايشي نيشتماني، بهو شكه بي، كي له گهل نه وه يه بكره ته (وهزارهتي ناوخو و ئاسايشي نيشتماني) تكايه ده ستی بهرز بکات؟ (33) كه س له گهل نه وه يه نه م پيشنياره وهر بگري، كي له گهل نه وه يه تهنها وهزارهتي ناوخو بمينيت، وهك خوي كه له پرؤزه كه هاتوو؟ به زورينه ي دهنك په سند كرا وهك خوي بمينيت، پيشنياري دوو م: كومه لايه تي بخري ته سهر وهزارهتي تهنروس تي، كي له گهل دايه تكايه ده ستی بهرز بکات؟ (23) كه س له گهل دايه، كي له گهل دا نيه؟ زورينه ي دهنك له گهل دا نيه، بويه نه وه ش قبول نه كرا، پيشنياري سييه م: وهزارهتيك بو ژنان ئيزافه بكره تي، نوقته ي نيزامی كاك عمر فهرموو.

بهريز عمر حمد امين خدر (نوره ديني):

بهريز سهروكي په رله مان.

سه باره ت به م پرسه من پيم وايه جه نابت ئيجازه بده ي نه وه ي پي باشه بي و نه وه ي پي باشه نه بي ت، چونكه كاتيک نه گهر ئيمه له وان هيه من له گهل نه وه م وهزارهتيك نه بي ت، به لام بهو مانايه نيه كه من دزايه تي مافي نافرته ده كه م.....

بهريز سهروكي په رله مان:

به لي سو پاس، ئيستا روونكر دنه وه بو نه م خاله نه يده ينه دوو برادر، دوو خوشك، نه وه ي كه له گهل نه بي ت و نه وه ي له گهل نه بي ت و بو نه بي ت؟ رووني بکاته وه، خوشك بي يان برا بي ت، پيش نه وه ي ره ئيتان بلين، كاك عمر نوقته ي نيزامی هه يه فهرموو.

بهريز عمر صديق محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پېشىنار دەكەم ئەو بابەتە نەخرىتە دەنگدانەو، لەبەر چەند ھۆكارىك، يەك: وەكو بەرپىزانى لىژنەى ياساىي ئامازەيان پېدا كاك فرسەتەش ئامازەى پېدا، ئەو پرۆژەىە دەبىت لەلايەن (10) ئەندام پەرلەمانەو، ئەو وەزارەتە، وەكو پرۆژە بىتە بەردەم سەرۆكايەتى پەرلەمان دواتر دەروا تە سەر لىژنەى ياساىي و موناقتەشەى تىرى لەسەر بكرىت، خالى دوووم: ئەو دەى پەيوەستە بە ئەو وەزارەتە و ئەو كابينەى كە پېشكەش كراو، ئىمە (10) ئەندام پەرلەمانى بەرپىز، پېشكەشمان كروو پرۆژە ياساكە و، لەسەر ئەو ئەساسەش بوو كە بە پىي ئىستحقاقى ئىنتخابى لىستى كوردستانى و چەند لىستىكى تر موكلەلفن، دوو كەس تەكلىف كراون بەو دەى كەوا حكومەتى ئايندە پىك بىنن، كابينەى شەش، ئەو دوو بەرپىزە داوايان كروو و لە رېگەى ئىمەو ئەو پرۆژەىە پېشكەش كراو، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بېرپارمان دا بخرىتە دەنگدانەو، چونكە ئەتوانن ھەموو پرۆژەكە رەفز بكن، ئەتوانن قبولى بكن، ئەتوانن گۆرانكارى تىدا بكن، ئەتوانن پېشىنارى تازەش بكن، رېزدار سۆزان خان كەرەمكە.

بەرپىز سۆزان شەھاب نورى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپىز ئەندامانى پەرلەمان، جارىكى تر ئەپخەمە ئەو بابەتە، كە نەوەكو وا تەصەور بكرىت، خاصەتەن من خۆم ژنەم و دزى مەوزوعى ژنان بەم، يەعنى حەز ناكەم ئەو تەفسىرەى بۆ بكرىت، داكۆكى كردن لە مافى ژنان و لەو قوربەسەريانەى كە ژنى كورد ھەيەتى، واجبى بە ژن و پياووە ھەيە، يەعنى ئەركىكە لەسەر ژن و پياوى ئەم كۆمەلگايەىە كە بىكات، بەلام ئىستا جارىكى تر قسەكانى كاك بەرپىز عمر صدىق دەكەمەو، ئەم پرۆژەىە ئىمە (10) ئەندامى پەرلەمان ئىمزامان كروو، وەكو لىستى كوردستانى و جەھەت نەزەرى ئەو دوو كەسەىە كە تەكلىف كراون بە دروست كردنى حكومەت، تۆ ئىستىجداسى وەزارەتىكى تازەىە، چونكە ئىمە وەزارەتى ھەرىممان ھەبوو بۆ كاروبارى ژنان، ئەصلەن خۆى وەزارەتى ھەرىم بوو و داواى كراو بە وەزارەتى ھەرىم بۆ كاروبارى ژنان، لەبەرئەو مەن داواكارم لە بەرپىز كە ئەمە نەخرىتە دەنگدانەو، پرۆژەىە پېشكەش بكرىت بە (10) ئەندام ئىمزا بكرىت، مەن لە پېش ھەمووانەو ئىمزاى ئەكەم، بەشەرتىك پرۆژەكە حازر بىت، بەرپىزىك باسى ئەو دەى كرد وتى: بۆ دانىشتىن موناقتەشەمان كرد (18) لىژنەمان كرد بە (19)، لىجانى ناو پەرلەمان كارى نىزامى داخلى خۆمان بوو، رېكخستنى كاروباردكانى خۆمان بوو، ئەمە ھى حكومەتە و نوپنەرى حكومەت لىرە نىە، تاوەكو دابنىشىت قسە لەسەر ئەو مەوزوعە بكات، لەبەر ئەو مەن داوا دەكەم، مەن خۆم يەكەم كەس دەبم كە تەقدىمى پرۆژەى وەزارەتى ژنان دەكەم، يەكەم كەسىش دەبم ئىمزاى دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس بۆ جەنابت، نوقتەى نىزامى ھەيە كاك عبدالله فەرموو.

بەرپىز عبدالله على ابراهيم؛

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيشنيار دهكهم ئەوه نەخرىتە دەنگدانەوه، چونكە كەسپك ئەگەر موافق نەبوو يەعنى دژى ژنان دەوستىت، ئىمە لە پيش هەمووانەوه لەگەل پرۆژەيەك دايىن كە لە مەصلەحتەيان دابىت، بەلام ليرەدا دەپرسم ئەگەر دەمانەوى وەزارەتئىكى تر بە ناوى ژنان ئىستىحداى بگەين، دوو وەزارەتمان ئىلغا كەردوو، يەكيان وەزارەتى هەرىم بۆ كاروبارى ژنان و يەكيان وەزارەتى مافى مرۆفە، ئايا ژنان و پياوان هەردووکیان لە وەزارەتى مافى مرۆفە دا موشتەرەك نين؟ ئەمە بۆ ئىلغا دەكەين؟ بۆ يەكئىكى تر ئىستىحداى دەكەين؟

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان؛

نوقتەى نيزامى هەيه كاك برهان فەرموو.

بەرپىز برهان رشيد حسين؛

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من تەعقيبم لەسەر قسەى ئەو سى بەرپىزەيه كە دەلئىن نەخرىتە دەنگدانەوه، ئىمە موناقتەشەى ماددەيهكمان كەردوو، بە پىي نيزامى داخلى هەر چ پيشنيارىك كە دەكرىت دوو كەس پشستگىرى بكات ئەبىت بخرىتە دەنگدانەوه، يەعنى ناكرىت تەفسىرى ماددەكان، تەفسىرى ئەحكامەكانى قانونى هەلباردن و نيزام داخلى بە پىي مەصالح بكرىت، ئەوه لە نيزام داخلى دا تەسبىت كراوه، ئىمە يەك ماددەيه باسى دەكەين، ماددەكه بووه بە چەند بركە و فەقەرەيهك، هەرچ كەسپك پيشنيار دەكات دوو كەس بە پىي نيزامى داخلى پشستگىرى بكات دەبىت بخرىتە دەنگدانەوه، يەعنى ئەگەر بە خيلافى ئەوه ئىش بكرىت، يەعنى ئىمە خۆمان لەناو خۆماندا نيزام داخلىمان شكاندوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان؛

كاك حمە سعید، كەرەمكە.

بەرپىز حمە سعید حمە على؛

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

وابزانم كە سەرۆكايەتى پەرلەمان برپارى دا كە شتىك بخرىتە دەنگدانەوه ئەوه موناقتەشە هەلناگرى، جەنابت برپارت دا مەسەلەى وەزارەتى ژنان بخرىتە دەنگدانەوه و، گفوتوگۆى لەسەر بكرى، دوو كەس لەو بەرەدا قسە بگەن، دوو كەسى بەرەكەى تر قسە بگەن و، ئەوهيشى.....

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان؛

سوپاس، كاك عمر نورەدىنى، دىفاع بگە، چونكە ئىمە سى كەس قسەى كرد لەسەرى، پاش ئەوه پيشنيارىك هات، ئەوهى لەگەل بوو، دوو كەس لەگەل بوو، دژى نيه، نا، نا، دژى وەزارەتئىش نيه، ئىحتىمالە بە شپۆهيهكى تر بيهوى، كەرەمكە فەرموو، پەيمان خان.

بەرپىز پەيمان عزالدين عبدالرحمن؛

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

بەپراستى قىسەردىن لەسەر بوونى وەزارەتتىكى تايبەت بە ژنان، با ئىمە نەيگىرىنەو بۇ ئەوۋى كىمان لەبەرەى داكۆكى كىردىن لە ژنان؟ كىمان لەبەرەى داكۆكى نەكردىن لە ژنان؟ ئىمە قىسە لەسەر كىركى مەسەلەكە بىكەين، مەسەلەى ژنان، يەئنى ئەبى ئىمە ئەو واقىعە بىزانىن، ژن لەم كۆمەلگايە دا ئەوۋى كە وەكو مەرۇف، وەكو پىياو ئەچەوسىنرېتەو، ئەمە جۆرىكە لە چەوسانەوۋەكەى كە لە وەزارەتى مافى مەرۇف و لە وەزارەتى پىشوو تر، لە وەزارەتى تەندروستى و لە وەزارەتى ناوخۇ و وەكو ھەموو تاكىكى كورد چەوسانەوۋى لەسەر، بەئام جۆرىكى تر چەوسانەوۋە لەسەر ژنە بە تەنبا لەبەر ئەوۋى ژنە، لەبەر ئەوۋى كە رەگەزى مېيە ئەچەوسىتەو.....

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

رچائەن، قانۇنى ژنان كە دەرئەكەن، چى ئەنووسى بنووسە، ئىستا وەكو خوشكىكى باش، ئەندامى پەرلەمان، ئەتەوۋى وەزارەكە ھەبى؟ دىفاع لە وەزارەكە بىكە.

بەرپىز پەيمان عزالدين عبدالرحمن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

عەفو، دىفاع لەو وەزارەتە ئەكەم كە بىمىنى، چونكە وەكو باسەم كىرد، ئىمە وەختى خۇى لە كابىنەى پىشوو تر گلەبىمان ئەوۋەبوو كە وەزارەتى ھەرىم بوو، ئىنجا ئەگەر بىكەيتە ھەيئە، بچووكتى ئەبىتەوۋە لە رووى دەسەلتەوۋە، نەك لە رووى قەزىيەكەوۋە، كۆمەللى مەسائىلى ياساى ھەيە، ئەگەر وەزارەتتىكى نەبى لە شوئىنكى تردا، بە بچووكى ئەمىنرېتەو، چارەسەرى تەواو ناكىرى، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس بۇ جەنابت، كاك نەرىمان، فەرموو.

بەرپىز نەرىمان عبداللە قادر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پشتىگىرى ئەكەم لە دروستكردنى وەزارەتتىكى لەو شىوۋەيە، لەبەر ئەوۋە بەپراستى من خۇم بەرپوۋەبەرى بەدواداچوونى توندو تىزى دژى ژنان بووم، لە ھەرىمى كوردستان دامەزرىنەرى يەكەم بەرپوۋەبەرايەتتىش بووم، ھەموو ئامارەكان و دۇكىومىنتەكان لە لامە، كە چى روو دەدا لە ولتاتى ئىمە و چەند مافى ژنان پىشىل دەكىرى، بوونى وەزارەتتىكى ئاوا بۇ ئەوۋى بتوانن خۇيان ستراتىژ و بەرنامەى كارو پەنجە بىخەنە سەر ئەنجامەكان، بەپراستى كارىگەرىيەكى زۇرى ھەيە، بۇيە من پشتىگىرى لى دەكەم و، ھەروھە ئىمە تا نەتوانىن ئازادى ژن دابىن بىكەين بەپراستى ناتوانىن ئازادىيەكانى پىياوئىش بەرجەستە بىكەين، دابىنكردنى ئازادىيەكان و مافەكانىش بۇ ژنان راستەوخۇ و نا راستەوخۇ پەيوەندى بە ژبانى ھەموو پىياوئىكەوۋە ھەيە، پەيوەندى بە ھەموو منال و خىزانىكەوۋە ھەيە، كە بەپراستى لە داھاتوۋدا ئىمە ئەمانەوۋى كۆمەلگايەكى

پیشکەوتوو دروست بکەین، پېویست ئەکات وەزارەتیک هەبێ کە بتوانی لەو کیشانە بکۆلتیتەو و خۆیان بۆ خۆیان حەلیک بۆ کیشەکانی خۆیان دابننن لەو وەزارەتە، زۆر سوپاس.

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

کاک عمر نورەددینی کەرەمکە.

بەرپز عمر حمد امین خدر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

مەسەلەى مافى ئافرهتان و ژنان، مەسەلەى هەبى گرنكى كۆمەلگای كوردەوارىيە، هەموومان بپرومان بەو هەيه كە گرنگان پى بدرى و مافە راستەقینەکانى ئەوان دابین بكرى لە هەرىمى كوردستان، لە رابردووشدا بەو ئاراستەيەدا، هەم لە پرووى بوونى پرۆژە ياسا و بە ياسا كوردنى مافەگانى ئافرهتان و ژنان، هەم لە داهینانى موئەسسەساتى تايبەت بە بەرگرى كوردن لە مافەگانى ئافرهتان و ژنان و هەلگرتنى ئەو ستەمە كۆمەلایەتیهى كە لەسەر ئەوان بوو، هەر داهینان و بەرەو پیشەوەچوونى باش بوو، دەبى ئەمە لەبەر چاو بگرين و ناكړى نادیده بگرين، بوونى وەزارەتیک يان نەبوونى وەزارەتیک، بەرەنى من ئەو خالى جەوهەرى نيه لە مەسەلەى بايەخدان بە مەسەلەى مافەگانى ژنان و ئافرهتان بەلگو دەكرى ئيمە ئەم پرسە بە شيوەيهكى تر چارەسەر بکەين، ئەويش ئەوويه كە لە رابردووش دا كە وەزیر هەبوو، نەك وەزارەت، ئیستا ئەووى كە هەبوو وەزیر بوو، وەزیری هەرىم بوو نەك وەزارەتى هەرىم، چونكە تەسميه و موستەلەحەكەش ليرە دا دەبى ليكى جيايەكەينهوه، ئيمە بەراستى وەكو لیستی كوردستانیش لە ناو بەرنامە و كارنامەى ئيمەدا پانتاييهكى باش، چەندین ماددە و بپرگەى تايبەتى تەرخان كراوه بە مەسەلەى بەرگرى كوردن لە مافەگانى ئافرهتان و ژنان و بايەخدان بە ئەم پرسە، بۆ ئەوى ئەم پرسە بە شيوەيهكى وا چارەسەر بكرى كە بە شيوەيهكى راستەقینە ديفاع لە مافەگانى ئافرهتان و ژنان بكرى، ئەوويه كە باس لەو دەكرى هەيئەتیکى تايبەت دابمەزرى وەكو دەستەيهكى بالآ كە لە لايەكەوه جوړيك سەربەخوى هەبى لە بەرامبەر دەسەلاتى سياسى، لە بەرامبەر حكومەت دا، چونكە لەم مەسەلەيهدا هەندى جارەن مافەگانى ژنان و ئافرهتان دەكويتە بەرامبەر دەسەلاتى سياسى، هەميش ئاليەتیک، پەيوەنديەك دەدۆزینەوه بۆ ئەوى كە لە ژير بايەخ و چاوديرى حكومەتى هەرىمى كوردستان دا پرسەكە بمينيتەوه، واتا بوونى هەيئەتیک، دەستەيهكى بالآ تايبەت بە مافەگانى ژنان و ئافرهتان كە دەكرى هەتا بەرپرسەكەى بە پلەى وەزیريش بى، زۆر سوپاس.

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان:

فەرموو لیژنەى ياسایى.

بەرپز شیروان ناصح حەیدەرى:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من ھەر يەك تەۋزىجىم ھەيە، ئىمە ھەق نىيە بە دروشم مامەئە لەگەل پىرسى ئافرەتان و ژنان بکەين، چ وەزارەت ھەبوو و چ ھەيکەلىش ھەبوو، بە دەيان بىر پار لەو پەرلەمانە دەرچوو و بۇ خزمەتکردنى پىرسى ژنان، ئىمە دەبى بچىنە ناوەرۆكى مەسەلەگان، نەك لە دواى دروشم و لە دواى ناو بگەرپىين، بىتتە وەزارەت يان نەبىتتە وەزارەت، ئەمە يەك، ئىستا ئىمە پىرۆژەيەگمان ئامادەيە لە خولى پىشوو و، ھەموو ئەو ئەندامانى خولى پىشتر دەزانن سەبارەت بە بەرپەرنگار بوونەوى توندو تىزى دژى ئافرەتان، ئىمە محاوەلە بکەين ئەو تەفەيل بکەين، لە پەرلەمان ئەو جۆرە پىرۆژانە بىرۆينىن نەك لە دواى ناوئىك بگەرپىين لىرە و لەوى، بتوانىن كە گوايە خزمەتى پىرسى ژنان دەكەين، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

كەرەمكە، فەرموو.

بەرپىز پەريھان قىبلاى محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

وابزانم لە نىزامى داخلى خۆمان دا نابى بانگەشە بۇ ھىچ لىستىك بکەين و، ئىمە ھىچ دروشمىمان نەداو بە دەستەو، ئىمە تەنھا داوا دەكەين كە وەزارەتى ژنان بخرىتە ناو دەنگدانەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ئىستا خوشكان، برايان، بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان، ئەو وەزارەتى كە پىشنيار كرا بۇ ژنان، ئەيخەينە دەنگدان، كى لەگەل ئەو دەيە لەم مەرحەلەيە وەزارەتى ژنان ھەبى دەستى بەرز بكات تىكايە؟ (35) كەس لەگەل، كى لەگەل دا نىيە تىكايە دەستى بەرز بكات؟ (50) كەس لەگەلدا نىيە، بۆيە وەكو خۆى مايەو، زۆر سوپاس، نوقتەى نىزامى كاك سلام، كەرەمكە فەرموو.

بەرپىز عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

ببورە پىش ئىستاش، پاش تەصويت برادەرىك نوقتە نىزامىيەكى وت، بەئام منىش وەكو ئەو گلەيەكە ھەيە لە ئىو، بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان، من بە شەرمەزارىيەو دەستى خۆم ھەلگرت بەو.....

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

پچائەن، باسى ئەو مەوزووعە مەكە، تىكايە دانىشە، پچائەن.

بەرپىز عبدالسلام مصطفى صديق:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان:

.....سەرەكى دەنگدان ئەدەين، من ھەز ناكەم وا تى بگەيت ئەمانەى.....

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان: